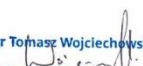

Prognoza oddziaływania
na środowisko projektu
miejscowego planu
zagospodarowania
przestrzennego gminy Trzcianka
dla części terenów obrębów
ewidencyjnych: Siedlisko, Górnica,
Rychlik, Przyłęki

mgr Tomasz Wojciechowski

mgr Anna Sumara

mgr Marta Głosek

mgr Tomasz Wojciechowski

urbanista kwalifikowany
art. 5 pkt 3 i 4 ustawy o planowaniu
i zagospodarowaniu przestrzennym

styczeń / październik / 29 grudzień 2025

Spis treści

Spis tabel	2
Spis rysunków	2
1. Wstęp	3
1.1. Podstawa formalno-prawna opracowania	3
1.2. Materiały źródłowe oraz podstawowe przepisy prawne	3
1.3. Informacje o zawartości, głównych celach opracowania oraz powiązaniach z innymi dokumentami	5
1.4. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko	11
2. Stan oraz funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	11
2.1. Położenie geograficzne	11
2.2. Ukształtowanie powierzchni ziemi, rzeźba terenu, geologia, surowce mineralne	12
2.3. Warunki glebowe	14
2.4. Charakterystyka stosunków wodnych	15
2.5. Gospodarka wodno-ściekowa	19
2.6. Gospodarka odpadami komunalnymi	19
2.7. Powietrze atmosferyczne	20
2.8. Warunki akustyczne	25
2.9. Pole elektromagnetyczne	26
2.10. Klimat lokalny	27
2.11. Szata roślinna i świat zwierzęcy	27
2.12. Przyrodnicze obszary chronione	28
2.13. Zabytki oraz inne kulturowe obszary chronione	31
3. Charakterystyka ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	34
3.1. Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym	35
3.2. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	36
3.3. Istniejące problemy ochrony środowiska	37
3.4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	37
3.5. Projektowana zmiana kierunków zagospodarowania terenu	49
3.6. Analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	49
3.7. Zagrożenia na etapie funkcjonowania ustaleń projektu planu miejscowego	50
4. Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	51

4.1.	Przewidywane skutki oddziaływania projektu planu miejscowego na całokształt komponentów środowiska przyrodniczego	56
4.2.	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	56
4.3.	Alternatywne rozwiązania	56
4.4.	Zalecenia oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	57
5.	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	57
6.	Ocena rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego, podsumowanie i wnioski	58
7.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	59
8.	Oświadczenie autora prognozy	60

Spis tabel

Tabela 1. Cele, kierunki interwencji, wybrane zadania oraz ustalenia projektu planu miejscowego...	40
--	----

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie obszaru objętego projektem mpzp na tle granic gminy Trzcianka i na tle mapy Open Street Map	6
Rysunek 2. Położenie obszaru opracowania mpzp na tle ortofotomapy.....	12
Rysunek 3. Złoże węgla brunatnego (WB 450 „Trzcianka”) na tle granic opracowania mpzp.....	14
Rysunek 4. Położenie obszaru opracowania na tle mapy hydrograficznej	17
Rysunek 5. Lokalizacja obszaru opracowania względem obszarowych form ochrony przyrody	30
Rysunek 6 Lokalizacja obszaru opracowania na tle korytarzy ekologicznych.	30
Rysunek 7. Obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany gminy Trzcianka	34

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka dla części terenów obrębów ewidencyjnych: Siedlisko, Górnica, Rychlik, Przyłęki, zainicjowanego uchwałą nr L/574/22 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 27 października 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka dla części terenów obrębów ewidencyjnych: Siedlisko, Górnica, Rychlik, Przyłęki. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury oceny oddziaływania planu na środowisko. Rolą tego opracowania jest ocena wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko oraz minimalizacja szkodliwych oddziaływań na środowisko, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w planie.

Podstawę prawną wykonania prognozy oddziaływania na środowisko projektu przedmiotowego planu stanowi ustawa z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹ oraz art. 46, art. 51 i art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko². Przy opracowaniu prognozy korzystano również z innych ustaw i rozporządzeń szczegółowo wymienionych w punkcie 2 niniejszego rozdziału.

Zakres i stopień szczegółowości został uzgodniony przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
-

1.2. Materiały źródłowe oraz podstawowe przepisy prawne

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w oparciu o następujące przepisy prawne oraz materiały źródłowe:

- 1) Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³
- 2) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁴;
- 3) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁵,
- 4) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁶,
- 5) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne⁷,
- 6) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych⁸,
- 7) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach⁹,

¹Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, t.j.

²Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, t.j.

³Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, t.j.

⁴Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, t.j.

⁵Dz. U. z 2024 r., poz. 1478, t.j.

⁶Dz. U. z 2024 r., poz. 54, t.j.

⁷Dz. U. z 2024, poz. 1087, t.j.

⁸Dz. U. z 2024, poz. 82, t.j.

⁹Dz. U. z 2024, poz. 530, t.j.

- 8) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami¹⁰,
- 9) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko¹¹,
- 10) Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹²,
- 11) Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach¹³,
- 12) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku¹⁴,
- 13) Polityka ekologiczna Państwa 2030 – strategia na rzecz w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.¹⁵,
- 14) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza¹⁶;
- 15) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem¹⁷;
- 16) Dyrektywa 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (CAFE),
- 17) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły¹⁸,
- 18) Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych¹⁹
- 19) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi²⁰,
- 20) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych²¹,
- 21) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Trzcianka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028 stanowiący załącznik do uchwały Nr XLVIII/513/22 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 28 kwietnia 2022 r.,
- 22) Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Trzcianka na lata 2024-2030,
- 23) Fizjografia urbanistyczna, Adolf Szponar, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003;
- 24) Podstawy gleboznawstwa, Saturnin Zawadzki, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2002;
- 25) Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka, Daniela Sołowiej, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1992;

¹⁰Dz.U. z 2024 r., poz. 1292, t.j.

¹¹Dz. U. z 2019 r., poz. 1839

¹²Dz. U. z 2024 r., poz. 399, t.j.

¹³Dz. U. z 2023 r., poz. 1587, t.j.

¹⁴Dz. U. z 2014 r., poz. 112

¹⁵M.P., 2019 r., poz. 794

¹⁶Dz. U. z 2012 r., poz. 914

¹⁷Dz. U. z 2011 r., Nr 140, poz. 824

¹⁸Dz. U. z 2023 r., poz. 300

¹⁹Dz. U. z 2019 r., poz. 2148

²⁰Dz. U. z 2017 r., poz. 2294

²¹Dz.U. z 2019 r., poz. 2148

- 26) Atlas środowiska geograficznego Polski, Atlas zasobów, walorów i zagrożeń środowiska geograficznego Polski, Stefan Kozłowski, Polska Akademia Nauk Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Warszawa 1994;
- 27) Funkcje produkcyjne lasów województwa wielkopolskiego, Małgorzata Polna, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2003;
- 28) Oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza na środowisko, Katarzyna Juda-Rezler, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2006;
- 29) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka,
- 30) Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej Wielkopolskiego WIOŚ w roku 2023, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- 31) Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w 2017 r., Biblioteka Monitoringu Środowiska Poznań 2018,
- 32) Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne,
- 33) Mapa zasadnicza w skali 1:1000,
- 34) Mapa hydrograficzna w skali 1:50000, www.geoportal.pl,
- 35) Mapa sozologiczna w skali 1:50000, www.geoportal.pl,
- 36) Mapa topograficzna w skali 1:10000, www.geoportal.pl,
- 37) Szczegółowa mapa geologiczna Polski (SMGP) w skali 1:50000; www.ikar2.pgi.gov.pl,
- 38) Raporty o stanie środowiska w województwie wielkopolskim, GIOŚ,
- 39) Dane z Państwowego Monitoringu Środowiska, www.gios.gov.pl,
- 40) Wstępna ocena ryzyka powodziowego dostępna na stronie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, www.kzgw.gov.pl,
- 41) Dane z przeglądarki mapowej e-PSH Państwowej Służby Hydrologicznej, <http://spdpsh.pgi.gov.pl/PSHv7/>
- 42) Rastrowa Mapa Podziału Hydrograficznego Polski dostępna na stronie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, www.kzgw.gov.pl,
- 43) Dane dostępne na portalu www.geoportal.pl, w tym ortofotomapa.

1.3. Informacje o zawartości, głównych celach opracowania oraz powiązaniach z innymi dokumentami

Plan miejscowy został zainicjowany uchwałą nr L/574/22 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 27 października 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka dla części terenów obrębów ewidencyjnych: Siedlisko, Górnica, Rychlik, Przyłęki.

Projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego objęto obszar o powierzchni około 1215,73 ha, zlokalizowany w województwie wielkopolskim, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim, w gminie Trzcianka, w obrębach geodezyjnych Siedlisko, Górnica, Rychlik i Przyłęki.

SIEDLISSKO

Jest to wieś położona na trasie przy skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 153 z drogą wojewódzką nr 180 i przy trasie linii kolejowej Gorzów Wielkopolski - Trzcianka - Piła - Chojnice - Gdańsk.

GÓRNICA

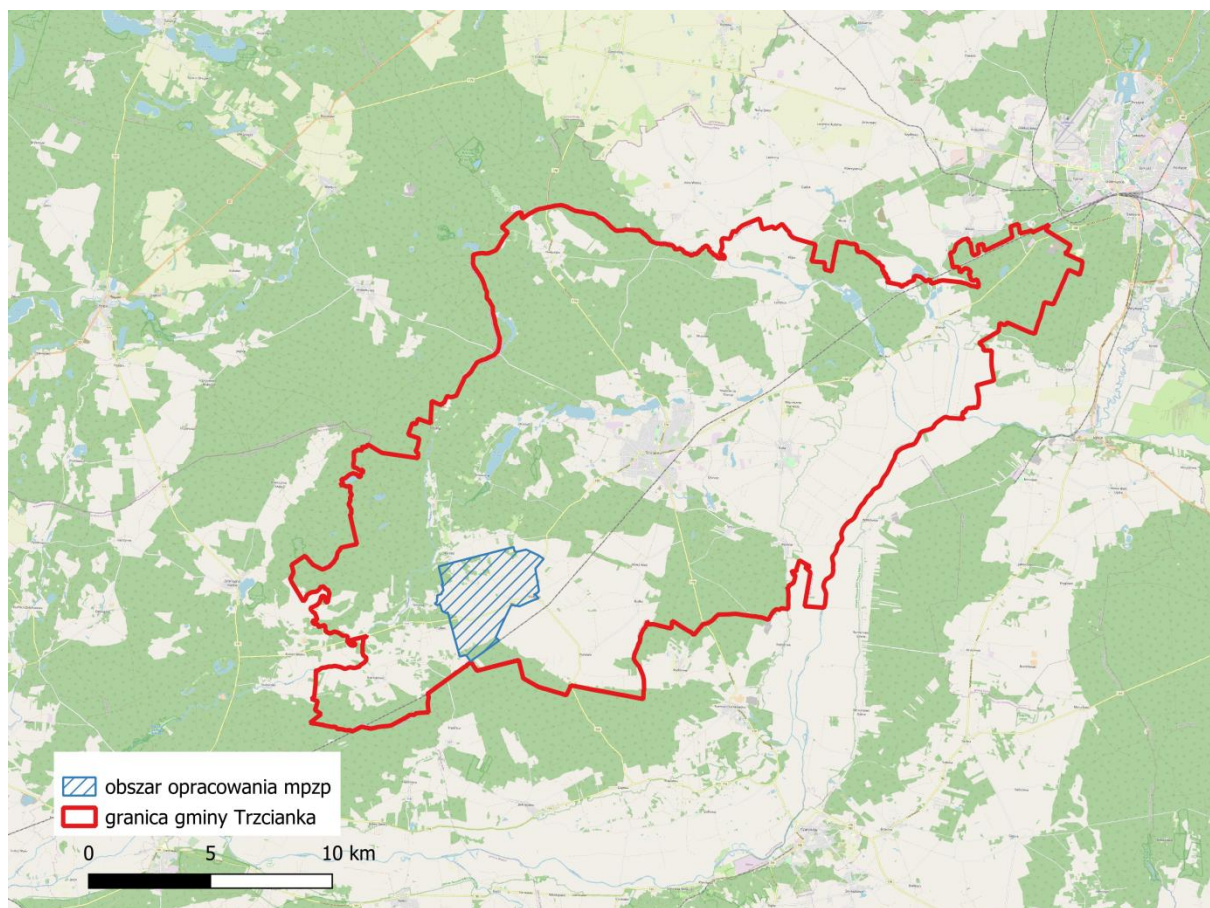
Znajduje się w południowo-zachodniej części gminy. Wieś leży w otoczeniu lasów, w dolinie rzeki Bukówki.

RYCHLIK

Wieś zlokalizowana jest na południowy zachód od Trzcianki, w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 180, która łączy Trzciankę z Wieleniem. Miejscowość otoczona jest lasami i znajduje się w sąsiedztwie rzeki Bukówki. Wieś ma korzystne położenie topograficzne wśród urozmaiconych siedliskowo sosnowych borów, jezior i łąk. Przez Rychlik prowadzi bardzo popularny szlak turystyczny: pieszy i rowerowy ze Smolarni do Górnicy.

PRZYŁĘKI

Wieś położona kilometr od trasy łączącej Trzciankę z Wieleniem, w sąsiedztwie skrzyżowania z drogą lokalną w kierunku Jędrzejewa. Znajduje się w południowo-zachodniej części gminy. Wieś oddzielona jest od głównej trasy pasem lasu.

Rysunek 1. Położenie obszaru objętego projektem mpzp na tle granic gminy Trzcianka i na tle mapy Open Street Map
Źródło: Opracowanie własne.

Na terenie objętym projektem MPZP obowiązują uchwały:

- Rady Miejskiej Trzcianki nr XXXVI/235/96 z dnia 29.08.1996 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka – dotyczy zalesień i dolesień na terenie gminy,

- Rady Miejskiej Trzcianki nr XXIII/242/2000 z dnia 25.05.2000 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka we wsi Siedlisko na działce nr 255.

Po uchwaleniu nowego planu powyższe uchwały zostaną uchylone w części objętej nowym opracowaniem.

Celem opracowania jest umożliwienie zagospodarowania terenów zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka (uchwała nr XLIX/324/13 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 11 lipca 2013 roku).

Zgodnie z ww. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka, dla przedmiotowego terenu wyznaczono kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- MR – tereny wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej (w tym zagrodowej),
- Uo - tereny usług oświaty (szkoły, przedszkola),
- Uk – tereny usług kultury,
- US – tereny sportu i rekreacji,
- ZP – tereny zieleni urządzonej (parki, skwery),
- Uz – tereny usług zdrowia,
- RU – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych oraz gospodarstwach leśnych i rybackich;
- P – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
- ZC – cmentarze,
- CC- przestrzenie publiczne, centra usługowe,

Projekt planu uwzględnia wnioski oraz nie narusza zapisów zawartych w poniższych dokumentach:

a) Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030)

Jest to dokument przyjęty uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.²², który wskazuje jako cel główny tworzenie warunków dla wzrostu dochodu mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Strategia realizuje się poprzez cele szczegółowe:

- 1) Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną,
- 2) Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony, obejmujący spójność społeczną oraz rozwój zrównoważony terytorialnie;
- 3) Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.

Strategia wskazuje środowisko jako jeden z obszarów wpływających na realizację jej celów. Środowisko przyrodnicze zostało zdefiniowane jako kapitał naturalny, stanowiący potencjał rozwoju konkretnej, dającej się opisać geofizycznie przestrzeni. Podstawowymi zasobami warunkującymi rozwój gospodarczy i społeczny są: potencjał energetyczny, zasoby wody, powietrze atmosferyczne, warunki klimatyczne, zasoby przestrzeni i krajobrazów oraz związana z nimi różnorodność biologiczna (zasoby siedlisk, gatunków i genów), gleba i zasoby geologiczne oraz użytki pozaekonomiczne środowiska. Nowoczesne zarządzanie środowiskiem, oparte na zasadzie ochrony przez zrównoważone użytkowanie zasobów naturalnych, sprzyja ich zachowaniu dla przyszłych pokoleń, a także zapewnieniu wysokich standardów wartości, takich jak ład przestrzenny oraz przyczynia się

²²M.P., 2017, poz. 260

do przeciwdziałania marginalizacji obszarów. W kontekście powyższego ustalenia projektu planu miejscowego, wpływają na terytorialną spójność obszarów, racjonalne wykorzystanie zasobów przestrzeni (terenu) oraz ochronę ładu przestrzennego.

a) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, przyjęty został uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.²³. Zgodnie z tym dokumentem gmina Trzcianka została zaliczona:

- do miast małych, tj. do 20 tysięcy mieszkańców (m. Trzcianka),
- do miast przemysłowo usługowych (m. Trzcianka),
- do obszarów rozwoju turystyki kulturowej obejmującej tereny, na których występują szlaki kulturowe o randze krajowej lub międzynarodowej oraz zabytki o znaczeniu krajowym,
- do terenów, na których występuje obszar „Pradoliny Noteci” proponowany do wpisania na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO,
- do obszarów o najniższym stopniu rozwoju i pogarszających się perspektywach rozwojowych,
- do obszarów o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich,
- do wiejskiego obszaru funkcjonalnego,
- do obszarów o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi wynoszącym $p=10\%$, średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $p=1\%$ oraz o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi $p=0,5\%$,
- do gmin, na terenie których znajdują się złoża kruszyw naturalnych, węgla brunatnego,
- jako gmina położona na terenie subzbiornika nr 127 Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie, głównego zbiornika wód podziemnych nr 138 Pradolina Toruń-Eberswalde (Notec) i nr 125 Wałcz – Piła,
- do obszarów chronionego krajobrazu Dolina Noteci,
- do obszarów Natura 2000 – obszary ptasie– Nadnoteckie Łęgi PLB 300003,
- do obszarów Natura 2000 – obszarów siedliskowych – Dolina Noteci – PLH300004, Ostoja Piłska PLH300045,
- do miejscowości wymagających budowy obwodnic (m. Trzcianka).

Gmina Trzcianka została zaliczona do miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego – Piła. Kluczowym celem rozwoju przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego miasta Piły będzie zwiększenie dostępności do stolicy regionu, poprawa wewnętrznych powiązań komunikacyjnych i infrastrukturalnych oraz rozwiązanie problemów przestrzennych i rozwojowych dla osiągnięcia wysokiego poziomu konkurencyjności obszaru oraz poprawy jakości życia mieszkańców.

Dla realizacji celów polityki przestrzennej w zakresie rozwoju miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka subregionalnego miasta Piły określa się następujące zasady zagospodarowania:

- 1) W zakresie kształtowania ładu przestrzennego:

²³Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 4021

- regulowanie procesów urbanizacyjnych: uzupełnianie zabudowy w jednostkach osadniczych charakteryzujących się intensywnym zagospodarowaniem i niewielką powierzchnią terenów przeznaczonych pod nowe zainwestowanie, rozwój zabudowy na obszarach o wysokich predyspozycjach do zainwestowania, przede wszystkim w granicach i w sąsiedztwie miasta subregionalnego oraz w granicach ośrodków gminnych, a także położonych w zasięgu aglomeracji kanalizacyjnych, w sąsiedztwie stacji i przystanków kolejowych oraz węzłów drogowych, dostosowanie powierzchni nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę o zróżnicowanych funkcjach do faktycznego zapotrzebowania, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, drogowych i infrastrukturalnych oraz kulturowych, jak również prognoz demograficznych;
 - ochrona przestrzeni rolniczej i leśnej zachowanie otwartej przestrzeni pomiędzy terenami zabudowanymi lub wskazanymi do zabudowy, ograniczanie rozwoju zabudowy w obrębie terenów leśnych i otwartych terenów rolnych;
 - rewitalizacja obszarów zdegradowanych: realizacja działań rewitalizacyjnych, w szczególności na obszarach poprzemysłowych, powojkowych i pokolejowych, wyznaczanie obszarów rewitalizacji obejmujących przede wszystkim obszary o wysokich wartościach historycznych i kulturowych, szczególnie zabytkowych układów przestrzennych centrów miast oraz cennych układów ruralistycznych;
- 2) W zakresie poprawy dostępności i obsługi komunikacyjnej:
- rozwój i modernizacja sieci drogowej,
 - rozwój komunikacji zbiorowej: rozwój sieci komunikacji autobusowej i budowę zintegrowanych węzłów przesiadkowych, budowa i rozbudowa ścieżek rowerowych oraz lokalizacja parkingów B&R,
 - wzrost wykorzystania sieci kolejowej: modernizacja głównych linii kolejowych, budowa nowych stacji i przystanków kolejowych,
 - wzrost wykorzystania dróg wodnych i ładowiska: rozbudowa i modernizacja infrastruktury zapewniającej żeglowność na rzekach: Noteć i Gwda, rozwój infrastruktury turystycznej służącej turystyce wodnej;
- 3) W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska:
- poprawa jakości powietrza atmosferycznego: ograniczanie niskiej emisji zanieczyszczeń m.in. poprzez modernizację infrastruktury ciepłowniczej, podłączenie budynków do miejskiej sieci ciepłowniczej oraz stosowanie kotłów gazowych lub olejowych, wprowadzanie proekologicznych środków transportu oraz niskoemisyjnych technologii w przemyśle, wyznaczanie terenów zieleni wspomagających proces samooczyszczania atmosfery, zwłaszcza na obszarach miast, zapewnianie wymiany powietrza poprzez ochronę korytarzy ekologicznych przed zainwestowaniem, zwiększanie udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii oraz wykorzystanie paliw niskoemisyjnych;
 - poprawa jakości klimatu akustycznego: zmniejszanie ponadnormatywnych oddziaływań systemów komunikacji poprzez rozwój transportu zbiorowego, budowę obwodnic i ścieżek rowerowych oraz modernizację dróg, zapewnianie dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej poprzez budowę barier dźwiękoizolacyjnych wokół najbardziej zagrożonych obiektów, ograniczanie lokalizacji nowych terenów podlegających ochronie akustycznej w zasięgu oddziaływania dróg i linii kolejowych oraz zapewnianie rozwiązań technicznych gwarantujących ochronę akustyczną istniejących terenów przeznaczonych pod zabudowę,

- zapobieganie degradacji powierzchni ziemi: rewitalizacja i rekultywacja przemysłowych terenów zdegradowanych i przystosowanie ich do pełnienia nowych funkcji, ochrona zasobów glebowych przed zmianą rolniczych lub leśnych wartości użytkowych, racjonalna eksploatacja złóż i rekultywacja terenów powyrobowiskowych;
 - ochrona i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych: zachowanie istniejących ekosystemów zależnych od wód (obszarów mokradłowych) oraz dolin rzek i małych cieków w dotychczasowym sposobie użytkowania, racjonalne wykorzystanie zasobów wód, rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń melioracyjnych;
 - poprawa bezpieczeństwa powodziowego: uwzględnienie działań wskazanych w Planie Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (PZRP) oraz programowanych zadań inwestycyjnych, zmniejszanie przepływu wód powodziowych na Gwdzie i Noteci poprzez budowę polderów,
 - ograniczanie negatywnego wpływu rolnictwa na środowisko: eliminowanie zanieczyszczeń pochodzących z produkcji rolniczej, wprowadzenie stref buforowych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych w postaci pasów niskiej roślinności;
- 4) W zakresie ochrony i efektywnego wykorzystania potencjału kulturowego:
- zachowanie dziedzictwa i krajobrazu kulturowego,
 - efektywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego: kształtowanie zagospodarowania obszarów i obiektów stanowiących podstawę kreowania produktów turystycznych w oparciu o zasoby dziedzictwa wpływających na tożsamość narodową i regionalną, określanie przeznaczenia terenów z uwzględnieniem wzmacniania roli Piły i Trzcianki jako centrów obsługi kulturalnej.
- 5) W zakresie wykorzystania i wzmacniania potencjału społeczno-gospodarczego:
- wzmacnianie istniejących i rozwój nowych funkcji: wyznaczenie, skomunikowanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych, w szczególności położonych w pobliżu ośrodków miejskich, węzłów dróg krajowych i linii kolejowych, tworzenie stref przemysłowych, tworzenie warunków i wspieranie rozwoju kreatywnych sektorów w gospodarce, szczególnie w ramach inteligentnych specjalizacji regionalnych, rozwój funkcji turystycznych, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki wodnej w oparciu o rzeki Noteć i Gwdę, w tym poprawa jakości i rozwój bazy obsługi ruchu turystycznego, rozwój bazy wypoczynkowej, w tym agroturystyki, oraz tworzenie sieci tras turystyki krajoznawczej (przyrodniczej i kulturowej) oraz kwalifikowanej;
 - Specjalizacja działalności rolniczej i leśnej: dostosowanie profilu działalności gospodarstw rolnych do lokalnych uwarunkowań przestrzennych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju przemysłu rolno-spożywczego w oparciu o koncepcje „zielonego wzrostu” oraz poprawy funkcjonowania i wzrostu znaczenia przemysłu drzewnego, ograniczanie rozwoju nowej zabudowy mieszkaniowej i wyznaczenie stref buforowych, w tym ochronnych, wokół terenów przeznaczonych pod obiekty przetwórstwa rolno-spożywczego oraz instalacje służące wytwarzaniu energii ze źródeł odnawialnych.
- 6) W zakresie rozwoju systemów infrastruktury technicznej:

- poprawa dostępności sieci infrastruktury technicznej: rozbudowa systemów odprowadzania ścieków komunalnych, budowa przesyłowej i dystrybucyjnej sieci gazowej na obszarach wymagających poprawy stopnia zgazyfikowania,
- rozbudowa i modernizacja sieci elektroenergetycznej.

b) Program ochrony środowiska dla gminy Trzcianka

Jest dokumentem przenoszącym ustalenia dokumentów krajowych, wojewódzkich i powiatowych w zakresie ochrony środowiska do ustaleń gminy Trzcianki. Projekt planu miejscowego uwzględnia jego zapisy, co zostało szczegółowo opisane w dalszej części opracowania.

c) Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

Uchwałą Nr LXXII/750/23 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Trzcianka na obszarze gminy Trzcianka wyznaczono obszary zdegradowane i obszar rewitalizacji. Obszar objęty projektem MPZP jest objęty obszarem zdegradowanym.

1.4. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko

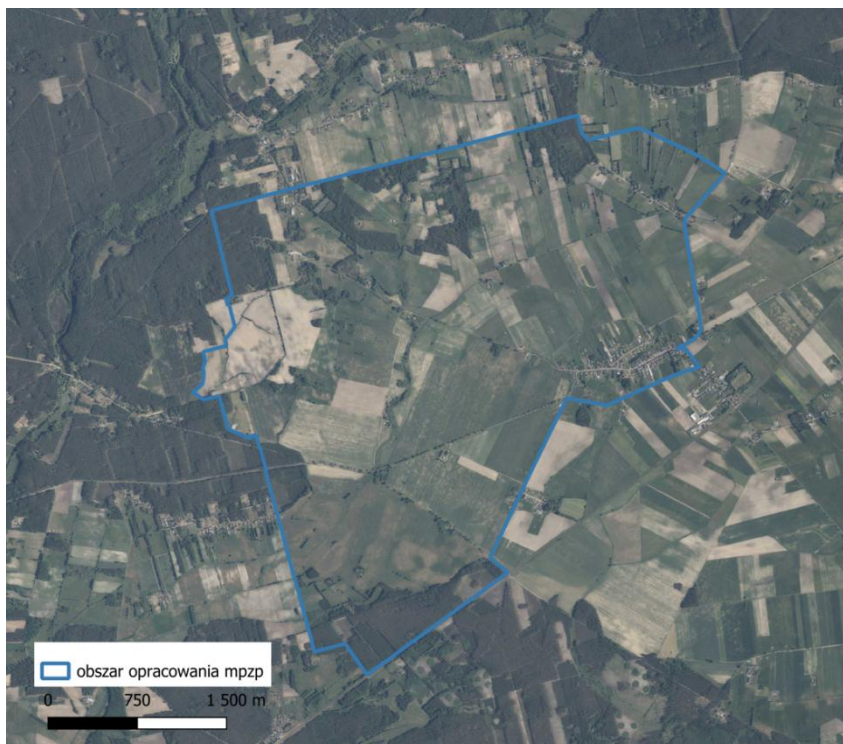
Celem prognozy jest określenie skutków wywołanych zmianą zagospodarowania terenu na środowisko jako całość oraz jego poszczególne elementy. Celem prognozy jest także wskazanie i zaproponowanie działań ograniczających, łagodzących i eliminujących negatywny wpływ na środowisko.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dostępne dane dotyczące charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska oraz dane państwowego monitoringu środowiska. Przedmiotowe dane opracowano przy zastosowaniu metod opisowych, w odniesieniu do obecnego sposobu zagospodarowania terenu, przy uwzględnieniu obecnego stanu wiedzy dotyczącej ochrony środowiska.

2. Stan oraz funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

2.1. Położenie geograficzne

Trzcianka – gmina miejsko-wiejska zlokalizowana jest w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. Powierzchnia gminy wynosi 37 398 ha, tj. 374 km², w tym miasto Trzcianka zajmuje obszar 18,30 km². Projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego objęto obszar o powierzchni około 1215,73 ha.

Rysunek 2. Położenie obszaru opracowania mpzp na tle ortofotomapy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.geoportal.gov.pl

2.2. Ukształtowanie powierzchni ziemi, rzeźba terenu, geologia, surowce mineralne

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno-geograficzne, wprowadzonym przez J. Kondrackiego (Geografia regionalna Polski, Warszawa, 2002), gmina Trzcianka w całości zlokalizowana jest na terenie podprowincji Pobrzeże Południowobałtyckie (313). W jej granicach leżą dwa makroregiony:

1. Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka (315.3), w skład której wchodzi mezoregiony:
 1. Kotlina Gorzowska (315.32),
 2. Dolina Środkowej Noteci (315.33).
2. Pojezierze Południowopomorskie (314.6-7), obejmujące mezoregiony:
 1. Pojezierze Wałeckie (314.64),
 2. Dolina Gwdy (314.68).

Obszar opracowania objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zlokalizowany jest w południowej części Pojezierza Wałeckiego oraz w Kotlinie Gorzowskiej. Mimo, iż dominującym elementem geomorfologicznym jest tu równina sandrowa, to rzeźba badanego obszaru jest dość urozmaicona, ze stosunkowo dużymi deniwelacjami. Najwyższym wzniesieniem jest położony na północ od Róży Wielkiej pagór moreny czołowej o wysokości 163,3 m n.p.m. Punkt najniższy to dolina rzeki Trzcianki o wysokości 58,0 m n.p.m. Maksymalna deniwelacja wynosi 105,3 m.

Równina urozmaicona jest rynkami subglacialnymi, kemami, ozami, zagłębieniami powstałymi po martwym lodzie oraz dolinami rzecznyymi. Generalnie rynny te biegną ze wschodu i północnego wschodu na południe i południowy zachód. Znajdują się w nich największe, na omawianym obszarze, jeziora: Straduńskie, Logo (Długie), Sarcze i Okunie. Częste na równinie sandrowej, szczególnie w południowej części, są pagórki kemowe. Mają one zazwyczaj zarysy owalne, a ich wysokości

względne dochodzą do 20 m. Podobny i nawiązujący do rynien przebieg mają ozy. Są to ciągi pagórków o wydłużonych liniowych zarysach, nie tworzące jednolitych wałów. Powierzchnia sandrowa obfituje w wydmy i równiny piasków przewianych.

Następnym elementem zaznaczającym się w rzeźbie powierzchni terenu jest wysoczyzna morenowa falista. Jej płaty występują w części północno-wschodniej, w okolicy Róży Wielkiej i w części północno-zachodniej, w okolicy Rusinowa i Mielęcina. Izolowany fragment wysoczyzny falistej w postaci ostańca erozyjnego położony jest na północ od Niekurska. Wymienione wyżej fragmenty wysoczyzn zbudowane są w przeważającej części z glin zwałowych, w odróżnieniu od wysoczyzny falistej ciągnącej się od północnego krańca omawianego terenu, przez okolice Wołowych Lasów, która zbudowana jest głównie z piasków lodowcowych. Wysoczyzna morenowa w okolicy Róży Wielkiej położona jest na wysokości 135–150 m n.p.m. Od południa ogranicza ją duża dolina wód roztopowych, wykorzystywana obecnie przez rzekę Łomnicę. Wysoczyzna ta w strefie krawędziowej jest mocno rozczłonkowana przez dolinki denudacyjne, a powierzchnia jej urozmaicona jest zagłębieniami wytopiskowymi, obecnie zatorfionymi lub wypełnionymi deluwiami. W jej obrębie obserwuje się ponadto pagóry recesyjnych moren czołowych o wysokości względnej do 20–30 m, wznoszące się do około 150–160 m n.p.m.

Formy pochodzenia rzeczne to doliny rzek: Trzcianki, Niekurskiej Strugi i Bukówki. Rzeki często wykorzystują w swym biegu naturalne obniżenia typu rynien i zagłębień wytopiskowych. Dna dolin rzecznych są wąskie i posiadają tylko taras zalewowy. Jedynie w części dolin Trzcianki i Łomnicy zachowały się niewielkie, szczątkowe fragmenty wyższych tarasów akumulacyjnych około 2–3 m nad poziomem rzeki. Równiny torfowe rozmieszczone są na terenie całego obszaru.

Mniej zaznaczają się w rzeźbie obniżenia wypełnione piaskami humusowymi, jednakże często zajmują one większe powierzchnie od równin torfowych.

Formy antropogeniczne to głównie piaskownie i piaskownie-żwirownie. Eksploatowane, obecnie na lokalne potrzeby, są pagórki kemowe. Przedmiotem eksploatacji kruszywa były również osady pagórów moren czołowych i wydmy.

Budowa geologiczna i rzeźba terenu są wynikiem długotrwałych procesów zachodzących w skorupie ziemskiej a także zmian klimatycznych na Ziemi.

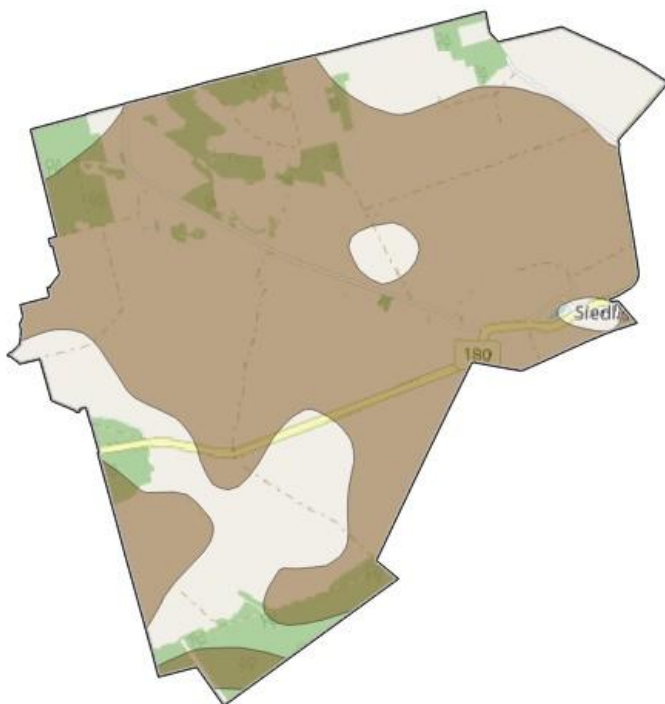
Na terenie gminy w podłożu osadów trzeciorzędowych występują utwory górnio-jurajskie i kredowe. Utwory trzeciorzędowe reprezentowane są przez osady oligoceńskie i miocenne. Rzeźba powierzchni trzeciorzędowej jest bardzo urozmaicona. Wysokości bezwzględne stropu osadów wahają się od około 20 m n.p.m. do około 70 m n.p.m. Stropowe partie utworów trzeciorzędowych oraz osady czwartorzędowe mogą być nieznacznie zaburzone glacitektonicznie. Obserwować można wycięnięcia i spiętrzenia, a także depresje glacitektoniczne i egzaracyjne.

Teren pokrywają najmłodsze osady czwartorzędowe, plejstocenne piaski wodnolodowcowe (sandrowe), związane z odpływem ekstraglacialnym w fazie pomorskiej. Powstałe w wyniku akumulacji osadów wodnolodowcowych (fluwioglacialnych, rzeczno-lodowcowych, sandrowych) w dolinie Gwdy i w Pradolinie Toruńsko-Eberswaldzkiej w czasie zlodowacenia Wisły, w zlodowaceniu północnopolskim. Tworzą one tarasy o wysokości 15–17 m n. p. Gwdy.

W czasie recesji i ponownego nasunięcia lądolodu powstały pagórki morenowe, kemowe i wały ozonowe. Recesji lądolodu towarzyszyła działalność wód roztopowych. Funkcjonowanie Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej zaznaczyło się tworzeniem poziomów terasowych. Wody glacialne transportowały piaski różnej granulacji. Tam, gdzie miąższość piasków była duża, a poziom wód gruntowych niski, osuszone piaski uległy przesianiu i wysortowaniu, a w dalszej kolejności wtórnej akumulacji w postaci wydmy. Okres ich formowania przypada na przełom plejstocenu i holocenu.

Zróznicowanie litologiczne podłoża odpowiada formom powierzchni. Drobne formy czołowomorenowe oraz pagórki kemowe i ozy budują piaski, żwiry i głazy lodowcowe oraz mułki, rzadziej gliny zwałowe. Ponad połowę Równiny Trzcieńskiej zajmują osady pochodzenia wodnolodowcowego - piaszczysto-żwirowe przykrywające powierzchnię moreny dennej. Pozostały obszar budują piaski, żwiry i głazy lodowcowe oraz gliny zwałowe wysoczyzn dennomorenowych. Miąższość osadów czwartorzędowych mieści się w granicach 20 do 50 m, lokalnie osiągając wartości mniejsze niż 20 m (w rejonie Przyłuku, Siedliska, Trzcianki). Dolina Noteci wypełniona jest głównie torfami, osadami holoceniowymi. Wyższe partie doliny (terasy środkowa i górna) zbudowane są z mułków, piasków i żwirów rzecznych. Miąższość osadów czwartorzędowych, przeważnie piaszczystych, zmienia się w granicach od kilkunastu do ponad 60 m. Zalegające na nich torfy osiągają miąższość miejscami do kilku metrów.

Na obszarze objętym opracowaniem znajduje się udokumentowane złożo węgla brunatnego (WB 450 „Trzcianka”). Pomimo potencjalnie korzystnych warunków eksploatacji w systemie odkrywkowym, złożo nie jest eksploatowane ze względu na negatywne skutki dla środowiska, takie jak powstanie lejów depresyjnych i przesuszenie kompleksów leśnych, a także z uwagi na ograniczenia ekonomiczne i techniczne.

Rysunek 3. Złożo węgla brunatnego (WB 450 „Trzcianka”) na tle granic opracowania mpzp.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Centralnej Bazy Danych Geologicznych; <http://bazagis.pgi.gov.pl>.

2.3. Warunki glebowe

Gmina Trzcianka charakteryzuje się zróżnicowanymi warunkami glebowymi, które są wynikiem procesów geologicznych i geomorfologicznych związanych z ostatnim zlodowaceniem bałtyckim. Zróznicowanie rzeźby terenu, obecność form polodowcowych oraz typy osadów mają kluczowy wpływ na rodzaje i właściwości gleb występujących na obszarze gminy.

Charakterystyka gleb w gminie jest zróżnicowana w zależności od ukształtowania terenu. Na równinach sandrowych, które stanowią dominującą formę geomorfologiczną, występują gleby bielcowe i rdzawe. Powstały one głównie na piaskach luźnych i słabogliniastych, są lekkie, mają niską zawartość próchnicy i charakteryzują się niewielką żyznością. Ze względu na dobre właściwości przepuszczalne są podatne na przesuszanie, dlatego w przypadku użytkowania rolniczego wymagają intensywnego nawożenia oraz nawadniania. Na obszarach wysoczyzn morenowych dominują gleby brunatne i płowe, które należą do bardziej urodzajnych typów. Powstały one na glinach zwałowych i piaskach gliniastych, mają większą zawartość próchnicy oraz korzystniejsze warunki wodne i powietrzne. Dzięki tym właściwościom są odpowiednie do uprawy roślin, zwłaszcza zbóż i roślin okopowych. W dolinach rzecznych, rynnach polodowcowych oraz na terenach podmokłych dominują gleby torfowe, murszowe i gytie. Charakteryzują się wysoką zawartością materii organicznej, dużą wilgotnością i niską nośnością. Mają istotne znaczenie ekologiczne, ponieważ stanowią siedliska dla unikalnych gatunków roślin i zwierząt. Ich rolnicze wykorzystanie jest ograniczone, jednak mogą być stosowane jako łąki i pastwiska.

Odzwierciedleniem wartości rolniczej gleb są klasy bonitacyjne oraz agrotechniczne zalecenia optymalnego wykorzystania tych obszarów pod konkretne uprawy, ujęte w formie kompleksów rolniczej przydatności gleb (R. Racinowski 1987). Z klasyfikacji wynika, że grunty orne łącznie z sadami są bardzo niskiej jakości, ponieważ większość gruntów, bo aż 73 %, posiada gleby o niskich klasach bonitacyjnych - V, VI, VIz. Natomiast gleby wyższych klas bonitacyjnych - kl. III i kl. IV stanowią tylko 27%. Wysokie udziały gleb lekkich i piaszczystych ograniczają możliwości prowadzenia intensywnych upraw rolnych. Na obszarach o korzystniejszych warunkach glebowych (gleby brunatne i płowe) prowadzone są uprawy zbóż, roślin pastewnych oraz ziemniaków. Torfowiska i podmokłe doliny rzeczne są użytkowane jako łąki i pastwiska, z dużym potencjałem do ekstensywnej produkcji rolnej.

Na terenie gminy dominują gleby słabe – V i VI klasy.²⁴ W gminie istnieje kilkaset gospodarstw rolnych, o powierzchni ponad 100 ha. Najbardziej rolniczymi wsiami są: Biała, Siedlisko, Łomnica, Runowo, Nowa Wieś i Stobno.

Intensywna eksploatacja gruntów, niewłaściwe nawożenie oraz erozja wodna i wietrzna prowadzą do degradacji gleb, zwłaszcza na terenach o lekkich glebach piaszczystych. Na terenach równin sandrowych, ze względu na niską pojemność wodną gleb, obserwuje się duże zagrożenie suszą, szczególnie w okresach letnich. Na obszarach torfowiskowych i w dolinach rzecznych konieczne jest stosowanie melioracji w celu zwiększenia użyteczności rolniczej tych gruntów.

2.4. Charakterystyka stosunków wodnych

Wody powierzchniowe

Gmina Trzcianka charakteryzuje się zróżnicowaną siecią hydrograficzną, która odgrywa istotną rolę w kształtowaniu lokalnego środowiska przyrodniczego i gospodarczego. Na jej obszarze występują liczne rzeki, jeziora oraz mniejsze ciek wodne i obszary podmokłe. Sieć hydrograficzna gminy Trzcianka wpływa na lokalne warunki klimatyczne, bioróżnorodność oraz gospodarkę wodną. Jest kluczowym elementem ekosystemu i stanowi ważny zasób dla rolnictwa, rekreacji oraz ochrony środowiska. Wody powierzchniowe przyczyniają się także do rozwoju turystyki, zwłaszcza w kontekście jezior i ich atrakcyjnych otoczeń.

²⁴Dane na podstawie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu, Agrochemiczne Badania Gleb Wielkopolski w latach 2000-2004, Poznań 2005

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną system gospodarowania wodami opiera się o dorzecza, a podstawowym elementem podziału hydrograficznego obszarów dorzeczy są jednolite części wód. Jednolita część wód oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, takich jak jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych. Jednolite części wód są jednostkami, dla których określa się stan wód. Badania stanu wód powierzchniowych prowadzone są w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ramowa Dyrektywa Wodna została zaimplementowana do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r.²⁵ w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (II aktualizacja Planu).

Obszar objęty opracowaniem MPZP zlokalizowany jest na obszarach dwóch jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych:

1. RW6000091887899 Bukówka,
2. RW60001218879 Noteć od Kanału Romanowskiego do Drawy.

JCWP nr RW6000091887899 Bukówka stanowi potok lub strumień nizinny o powierzchni zlewni 287,43 km²; długości 75,40 km, o statusie naturalnej części wód. Jej ogólny stan wód jest zły, stan ekologiczny jest umiarkowany, stan chemiczny poniżej dobrego, jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. JCWP jest nieprzeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Dla JCWP wyznaczono cele środowiskowe, takie jak osiągnięcie umiarkowanego stanu ekologicznego, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych.

Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód

Dla ww. JCWP wskazano odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP, polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych, które związane jest z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: bromowane difenyletery(b), rtęć(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, tj. procesami biochemicznymi i procesami fizykochemicznymi zanieczyszczenia z przeszłości, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) inieproporcjonalnością kosztów.

Drugie odstępstwo polega na złagodzeniu celów środowiskowych i jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: EFI+PL/ IBI_PL; benzo(a)piren(w). Źródłem presji jest emanacja potrzeb społeczno-ekonomicznych t.j. prowadzona działalność gospodarcza, budownictwo mieszkaniowe, gospodarka komunalna, infrastruktura transportowa. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb.

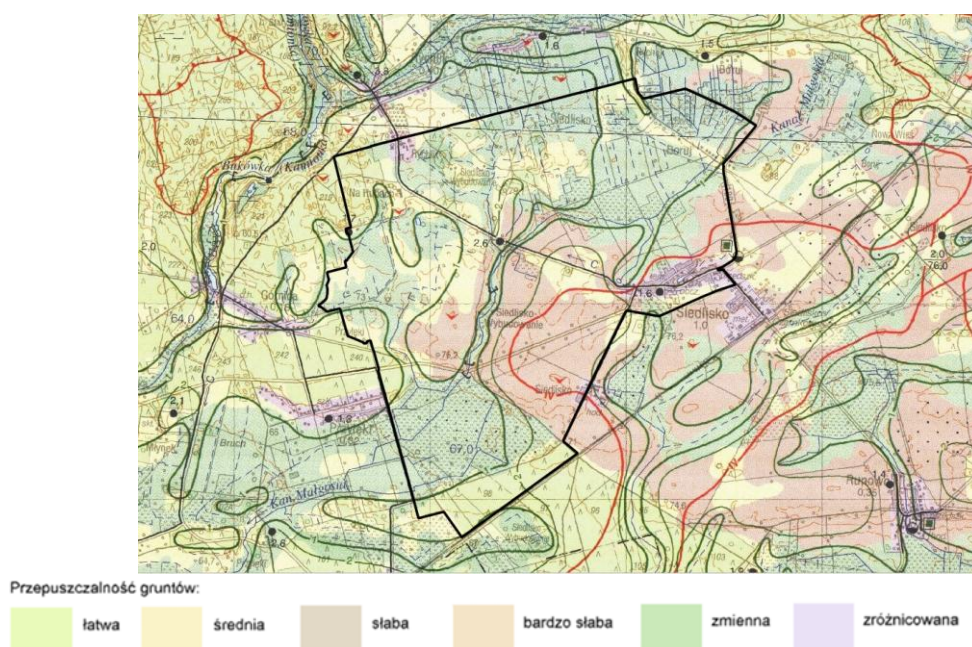
²⁵Dz.U. z 2023 r., poz. 335

RW60001218879 Noteć od Kanału Romanowskiego do Drawy stanowi wielką rzekę nizinną o powierzchni zlewni 319,04 km², długości 48,17 km, o statusie silnie zmienionej części wód. Jej ogólny stan wód jest zły, stan ekologiczny jest umiarkowany, stan chemiczny poniżej dobrego, jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. JCWP nieprzeznaczona do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. Dla JCWP wyznaczono cele środowiskowe, takie jak osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Noteć w obrębie JCWP (dla łososia), zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Noteć w obrębie JCWP (dla troci wędrownej oraz węgorza europejskiego).

Dla ww. JCWP wskazano odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: EFI+PL/ IBI_PL. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi - procesy ekologiczne i procesy hydromorfologiczne, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów.

Drugie odstępstwo polega na złagodzeniu celów środowiskowych i jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w). Źródłem presji jest emanacja potrzeb społeczno-ekonomicznych tj. prowadzona działalność gospodarcza, budownictwo mieszkaniowe, gospodarka komunalna, infrastruktura transportowa. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb.

Zgodnie z mapą hydrograficzną Polski, obszar opracowania projektu planu miejscowego położony jest na gruntach zarówno o łatwej, średniej słabej przepuszczalności oraz fragmentarycznie na gruntach o zróżnicowanej przepuszczalności.

Rysunek 4. Położenie obszaru opracowania na tle mapy hydrograficznej
Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy hydrograficznej Polski

Na terenie objętym planem w miejscowości Siedlisko zlokalizowane jest ujęcie wody. Nie są natomiast zlokalizowane oczyszczalnie ścieków.

Wody podziemne

Gmina znajduje się w obrębie trzech głównych zbiorników wód podziemnych

- GZWP nr 127, subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce,
- GZWP nr 125, zbiornik międzymorenowy Wałcz-Piła,
- GZWP nr 138, związany z Pradolina Toruńsko-Eberswaldzką.

Zbiorniki 125 i 138 zostały sklasyfikowane jako obszary wymagające najwyższej ochrony. GZWP 127 również został poddany ochronie.

Są to naturalne zbiorniki wód podziemnych, zlokalizowane pod powierzchnią ziemi, mające strategiczne znaczenie w gospodarce wodnej kraju. Zbiorniki mają charakter porowy o swobodnym zwierciadle wody.

Obszar opracowania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego obejmuje miejscowości znajdujące się bezpośrednio w obszarze zbiornika nr 127 Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie.

GZWP nr 127, w obrębie którego znajduje się obszar opracowania jest jednym z najważniejszych zbiorników wód podziemnych w Polsce, charakteryzującym się dużymi zasobami wód o wysokiej jakości. Stanowi ważny rezerwuar wód dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, a jego ochrona i zrównoważona eksploatacja są priorytetem zarówno na poziomie lokalnym, jak i krajowym. Zlokalizowany na obszarze Subniecki Wałczańsko-Piłickiej, obejmuje tereny w województwach zachodniopomorskim, wielkopolskim i częściowo lubuskim. GZWP 127 leży na obszarze morenowym i sandrowym, charakteryzującym się znaczną przepuszczalnością gruntu. Zbiornik zajmuje powierzchnię 2470,80 km², Główne warstwy wodonośne zbudowane są z piasków i żwirów polodowcowych pochodzenia czwartorzędowego. Są one dobrze przepuszczalne, co sprzyja szybkiemu odnawianiu zasobów wodnych. Występują lokalne wkładki glin i iłów, które pełnią funkcję warstw izolacyjnych, ograniczając przepływ wód w niektórych miejscach. Wody zbiornika występują na głębokościach od kilku do kilkunastu metrów. W zależności od lokalnych warunków geologicznych, głębokość ta może się zwiększać. Zbiornik cechuje się dużymi zasobami dyspozycyjnymi, na poziomie 269 tys. m³ /d, które mogą być eksploatowane przy zachowaniu zrównoważonej gospodarki wodnej. Dzięki dużej przepuszczalności osadów, zbiornik charakteryzuje się stosunkowo szybkim odnawianiem zasobów wód podziemnych, pod warunkiem braku nadmiernej eksploatacji. Wody GZWP 127 są wysokiej jakości, o niskiej mineralizacji, co pozwala na ich wykorzystanie bez skomplikowanych procesów uzdatniania. Wody podziemne w GZWP 127 przemieszczają się zgodnie z regionalnym spadkiem hydraulicznego zwierciadła wody, kierując się głównie na południe i południowy wschód. GZWP 127 stanowi ważne źródło wody pitnej dla ludności oraz wody technologicznej dla przemysłu. Na obszarze zbiornika funkcjonują liczne ujęcia wody, zarówno komunalne, jak i indywidualne, w tym studnie kopane i wiercone.

1) Zagrożenia:

- zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego, w tym azotany i fosforany z nawozów,
- zanieczyszczenia komunalne i przemysłowe, szczególnie w rejonach intensywnej działalności gospodarczej,
- nadmierna eksploatacja, która może prowadzić do obniżenia poziomu zwierciadła wody.

2) Ochrona:

- zbiornik objęty jest programami ochrony wód podziemnych, które regulują dopuszczalny poziom eksploatacji i monitorują stan jakości wód.
- wprowadzono obszary ochronne wokół ujęć wody w celu ograniczenia potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.

Retencja

Na terenie województwa wielkopolskiego wsparcie dla małej retencji odbywało się w oparciu o „Program małej retencji na lata 2016-2022 dla województwa wielkopolskiego”, realizowanego przez samorząd województwa wielkopolskiego. Dnia 22 sierpnia 2023 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę nr 152 w sprawie przyjęcia "Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030". W przedmiotowym dokumencie opisany jest aktualny stan i charakterystyka retencji wodnej w Polsce, dotychczasowe i obecne działania w tym zakresie, zakres, cel i priorytety programu, oczekiwane efekty, środki i narzędzia, wykaz inwestycji realizowanych i planowanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w zakresie retencji.

Ryzyko powodziowe

Dla gminy Trzcianka, Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie sporządził mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego. Zgodnie z nimi, teren objęty projektem MPZP nie znajduje się na obszarze zagrożenia powodzią.

2.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że w 2023 r. na terenie gminy Trzcianka znajdowało się 214,6 km sieci wodociągowej oraz 100,9 km sieci kanalizacyjnej. Do sieci wodociągowej podłączonych było 99,1 % mieszkańców miasta Trzcianka i 82% mieszkańców terenów wiejskich, a do sieci kanalizacyjnej 94,8% mieszkańców miasta i 39,6 % mieszkańców obszarów wiejskich. W gminie Trzcianka znajduje się 7 ujęć wody, obsługiwanych przez Zakład Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. w Trzciance. Ujęcie miejskie zaopatruje miasto Trzcianka oraz wsie: Dłużewo, Niekursko, Sarcz, Stradun i Smolarnia. W pozostałych częściach gminy ujęcia wody oraz grupowe i lokalne wodociągi znajdują się w miejscowościach: Radolin, Stobno, Siedlisko, Biała, Rudka i Pokrzywno. Na południowo-zachodnich obrzeżach Trzcianki, w miejscowości Osiniec, działa mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych, która skutecznie usuwa związki biogenne, takie jak azot i fosfor ogólny. Oczyszczone ścieki trafiają do rzeki Trzcinicy. Na koniec 2019 roku z tej oczyszczalni korzystało 65,8% mieszkańców gminy. W gminie działają także przydomowe oczyszczalnie ścieków. Dodatkowo, w Trzciance znajduje się oczyszczalnia ścieków poprodukcyjnych w zakładzie Hydro Extrusion Poland Sp. z o.o., a także neutralizator ścieków przemysłowych o przepustowości do 35 m³/d w Zakładzie Obróbki Aluminium „ZOBAL” Krzysztof Zakrzewski.

2.6. Gospodarka odpadami komunalnymi

Dla Województwa Wielkopolskiego obowiązuje uchwała Nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego dnia 28 września 2020 r. w sprawie uchwalenia Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz planem inwestycyjnym²⁶. WPGO dla województwa wielkopolskiego określa cele i działania mające na celu minimalizację negatywnego wpływu odpadów na środowisko oraz zdrowie ludzi. Plan ten kładzie nacisk na zapobieganie powstawaniu odpadów, promowanie ponownego użycia, recyklingu oraz innych form odzysku, a także na bezpieczne unieszkodliwianie odpadów. Podmiotem odpowiedzialnym za organizację

²⁶Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 4263 z późn.zm.

i funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami jest Gmina. Gospodarka odpadami jest prowadzona zgodnie z wytycznymi tego planu.

Gmina realizuje zadania związane z utrzymaniem czystości i porządku, w tym odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców oraz utrzymanie czystości na terenie gminy za pośrednictwem firmy Kombud Sp. z o.o.

Na terenie Gminy Trzcianka działa PSZOK. Znajduje się on na miejscu dawnego miejsko-gminnego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Trzciance przy ul. Wieleńskiej. Do PSZOK przyjmowane są odpady komunalne zebrane w sposób selektywny, wytworzone przez mieszkańców nieruchomości zamieszkałych położonych na terenie gminy Trzcianka, którzy są objęci systemem gospodarki odpadami komunalnymi i wnoszą opłatę z tego tytułu na rzecz gminy. Z nieruchomości zamieszkałych do PSZOK przyjmowane są wskazane poniżej rodzaje odpadów komunalnych:

- papier, metale, tworzywa sztuczne, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, szkło,
- bioodpady,
- odpady niebezpieczne,
- przeterminowane leki i chemikalia (przeterminowane leki mieszkańcy gminy mogą oddać również we wszystkich aptekach na terenie gminy)
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- odpady tekstyliów i odzieży,
- inne nie wymienione powyżej odpady niebezpieczne powstające w gospodarstwach.

2.7. Powietrze atmosferyczne

Jakość powietrza atmosferycznego jest wypadkową naturalnych procesów i zjawisk zachodzących w atmosferze oraz emisji substancji związanych z działalnością człowieka. Z powodu wpływu emisji antropogenicznej na środowisko konieczne jest podejmowanie działań zmniejszających presję i niekorzystne zmiany w środowisku. Główny kierunek działań skierowany jest na redukcję emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z opalania i procesów technologicznych. Ważne są również zadania związane z dbałością o stan dróg i taboru komunikacji publicznej oraz utrzymaniem czystości i pielęgnacji zieleni. Rozkład emisji substancji gazowych i pyłowych do powietrza w znaczącym stopniu odpowiada charakterowi zagospodarowania terenu. Wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają: zanieczyszczenia przemysłowe, zanieczyszczenia wywołane emisją niską oraz zanieczyszczenia komunikacyjne. Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w gminie Trzcianka, tak jak w województwie wielkopolskim, jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), mniejszy udział stanowią emisje z transportu (emisja liniowa) oraz działalności przemysłowej (emisja punktowa).

Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie paliwami stałymi oraz transport samochodowy, który wpływa na stężenia zanieczyszczeń zwłaszcza na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu. Zanieczyszczenia

komunikacyjne w postaci pyłów powstają głównie w wyniku ścierania się hamulców, opon i nawierzchni dróg oraz unosu zanieczyszczeń z powierzchni dróg. Natomiast tlenki azotu są emitowane z rur wydechowych.

Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska ustalono strefy²⁷, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Gmina Trzcianka zaliczona została do strefy wielkopolskiej PL3003.

Roczne oceny jakości powietrza, dokonywane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, są prowadzone w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu. Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji tj. dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył zawieszony PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, ołów (Pb) w pyłe zawieszonym PM₁₀, arsen (As) w pyłe zawieszonym PM₁₀, kadm (Cd) w pyłe zawieszonym PM₁₀, nikiel (Ni) w pyłe zawieszonym PM₁₀, benzo(a)piren (B(a)P) w pyłe zawieszonym PM₁₀. Ocena roczna poziomu substancji w powietrzu w poszczególnych strefach oraz klasyfikacja stref dotyczy zawsze pełnego roku pomiarowego. Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia, na podstawie najwyższych stężeń na obszarze strefy. Końcowym wynikiem klasyfikacji jest określenie klasy dla każdej strefy i dla każdego zanieczyszczenia ze względu na ochronę zdrowia oraz pod kątem ochrony roślin.

Na terenie gminy nie było zlokalizowanej żadnej stacji pomiarowej.

Wyniki oceny według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia ludzi

Dwutlenek siarki

W 2023 r. na terenie stref województwa wielkopolskiego nie zanotowano przekroczeń obowiązujących dla SO₂ poziomów dopuszczalnych, zarówno poziomu 1-godzinnego, jak i 24-godzinnego. Na całym terenie województwa stężenia 1-godzinowe (wyrażone jako 25 stężenie maksymalne z rocznej serii stężeń 1-godz.) nie przekroczyły 40 µg/m³ (11% normy). Najniższe stężenie 1-godzinowe (wyrażone jako 25 stężenie maksymalne z rocznej serii stężeń 1-godz.) nie przekroczyło 7 µg/m³ (2% normy). Maksymalne stężenia 24-godzinowe (wyrażone jako 4 stężenie maksymalne z rocznej serii stężeń 24 godz.) nie przekroczyły 18 µg/m³ (22% normy), natomiast najniższe stężenie w województwie wynosiło 5 µg/m³ (4% normy). Najwyższe stężenia SO₂ stwierdzano na południu województwa (okolice Kalisza), natomiast najniższe w północnej części województwa (okolice Złotowa). Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.

Dwutlenek azotu

W województwie wielkopolskim stężenia średnie dla roku nie przekroczyły dopuszczalnego poziomu substancji – wahały się od 7 do 19 µg/m³. Nie stwierdzono również przekroczenia dozwolonej liczby przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu dla pomiarów 1-godzinnych. Najwyższe stężenia 1-godzinne odnotowano w Poznaniu przy ul. Dąbrowskiego – 93 µg/m³. Wszystkie strefy zaliczono do klasy A.

²⁷t.j. Dz.U. z 2024 poz.54

Pył PM₁₀

Wyniki pomiarów wskazują na brak wystąpienia w roku 2023 na obszarze województwa wielkopolskiego przekroczenia dozwolonej liczby dni ze średnim 24-godzinnym stężeniem pyłu zawieszonego PM₁₀ przewyższającym poziom dopuszczalny, a także brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego określonego dla stężenia średniego rocznego. Pomiar pyłu zawieszonego PM₁₀ wykazały występowanie najwyższych stężeń w Pleszewie i Mosinie. W miejscowościach tych, średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ wyniosło odpowiednio 31 µg/m³ i 27 µg/m³, a liczba dni z przekroczeniami – 27 i 29. Mimo, że są to najwyższe stężenia średnie dla roku i największe liczby dni z przekroczeniem normy dla 24 godzin, to żaden z przytoczonych przypadków nie stanowi przekroczenia wartości kryterialnych ustanowionych dla pyłu zawieszonego PM₁₀. Wszystkie strefy uzyskały w ocenie klasę A dla obu tych parametrów.

Pył PM_{2,5}

W 2023 r. na terenie województwa wielkopolskiego pomiary pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu nie wykazały przekroczenia normy średniorocznej (20 µg/m³) na obszarze aglomeracji poznańskiej, miasta Kalisz oraz strefy wielkopolskiej. Stężenia średnioroczne mieściły się w zakresie od 14 µg/m³ w Poznaniu do 19 µg/m³ w Pleszewie (od 70% do 95% normy). Wszystkie strefy oceniane na obszarze województwa wielkopolskiego zakwalifikowano do klasy A

Ołów

W roku 2023 stężenia średnioroczne ołowiu, oznaczanego w pyłe zawieszonym PM₁₀, występowały w przedziale stężeń od 0,005 µg/m³ w Pleszewie do 0,013 µg/m³ w Poznaniu. Stężenia ołowiu utrzymywały się na bardzo niskim poziomie. Nie przekraczały poziomu dopuszczalnego na terenie całego województwa wielkopolskiego. Wszystkie strefy zaliczono do klasy A.

Arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren – całkowita zawartość w pyłe zawieszonym PM₁₀

W roku 2023 r. pomiary wykonano w Poznaniu, Kaliszu i Pleszewie.

W przypadku arsenu, kadmu, niklu nie zanotowano obowiązujących przekroczeń obowiązującego dla poziomów docelowych tych związków. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.

W roku 2023 stężenia benzo(a)pirenu oznaczane w pyłe zawieszonym PM₁₀ na 3 stanowiskach w strefie wielkopolskiej przekraczały poziom docelowy. W wyniku oceny strefa wielkopolska otrzymała klasę C. Przekroczeń nie odnotowano w 2 strefach: aglomeracja poznańska i miasto Kalisz, którym nadano klasę A.

Benzen

W 2023 r. na terenie stref województwa wielkopolskiego nie zanotowano przekroczeń poziomu dopuszczalnego dla benzenu. Wyniki średnioroczne stężeń benzenu uzyskane w 2023 roku mieściły się w zakresie od 0,29 µg/m³ na stacji zlokalizowanej w Kaliszu do 1,2 µg/m³ w Koninie. Średnia wartość ze wszystkich stacji wynosi 0,72 µg/m³. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.

Tlenek węgla

W ocenie rocznej nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu substancji. Najwyższe stężenie 8-godzinne krocące liczone ze stężeń 1- Stężenia tlenu węgla na wszystkich stacjach

w województwie wielkopolskim miały zbliżoną wartość – nie przekroczyły 20% normy. Wszystkie strefy zaliczono do klasy A.

Ozon

Stężenia ozonu pod kątem ochrony zdrowia ludzi oceniane były w odniesieniu do dotrzymania dwóch parametrów: poziomu docelowego oraz poziomu celu długoterminowego. Klasyfikacja stref pod kątem dotrzymania poziomu docelowego dla ozonu wykonana została w oparciu o wyniki pomiarów z trzech lat: 2021, 2022 i 2023, dla których obliczono średnią liczbę dni z przekroczeniem wartości poziomu docelowego, za wyjątkiem stanowiska w Poznaniu przy ul. Szwajcarskiej, dla którego w obliczeniach uwzględniono jedynie 2023 rok. Poziom docelowy stężenia ozonu w powietrzu, określony ze względu na ochronę zdrowia ludzi, nie został przekroczony w żadnej ze stref województwa wielkopolskiego, w wyniku czego otrzymały one klasę A. W odniesieniu do poziomu celu długoterminowego, który nie dopuszcza żadnych dni ze stężeniami ozonu powyżej 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, w roku 2023 przekroczenia stwierdzono na wszystkich stacjach pomiarowych w województwie wielkopolskim. Zastosowana w ocenie metoda szacowania wykazała przekroczenia poziomu celu długoterminowego, na obszarze wszystkich stref podlegających ocenie. Najwyższe wartości odnotowano w okolicach Kalisza, natomiast najniższe wystąpiły w rejonie Konina. W związku z powyższym wszystkie strefy zostały zakwalifikowane do klasy D2.

Wyniki oceny według kryteriów odniesionych do ochrony roślin

Dwutlenek siarki (SO₂)

W odniesieniu do ochrony roślin ocena przeprowadzona pod kątem zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki na obszarze strefy wielkopolskiej oparta była o wyniki pomiarów wykonanych na jednej stacji tła pozamiejskiego (Piaski, Krzyżówka – gmina Witkowo), jako metodę wspomagającą wykorzystano metodę obiektywnego szacowania w oparciu o wyniki modelowania matematycznego wykonanego przez IOŚ-PIB. W wyniku powyższych analiz stwierdzono, że w strefie wielkopolskiej nie wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego, zarówno dla kryterium stężenia średniego rocznego, jak i stężenia uśrednionego dla pory zimowej, co pozwoliło na nadanie strefie wielkopolskiej klasy A

Tlenki azotu

Wartości stężeń średniorocznych dla NO_x nie wskazały na wystąpienie przekroczenia poziomu dopuszczalnego ze względu na ochronę roślin, w efekcie strefa wielkopolska uzyskała w ocenie dla tego kryterium klasę A

Ozon

Dla poziomu docelowego wartości współczynnika AOT405L, określonego na podstawie pięcioletnich pomiarów (2019–2023) z okresu wegetacyjnego (maj–lipiec) w strefie wielkopolskiej zostały dotrzymane. Współczynnik AOT405L, obliczony jako średnia z okresu pięciu lat, na wszystkich stanowiskach pomiarowych nie przekroczył poziomu docelowego wynoszącego 18 000 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)*h, co potwierdziły wyniki szacowania wykonanego na podstawie modelowania matematycznego. W efekcie strefa wielkopolska otrzymała klasę A.

Dla celu długoterminowego przekroczenie wartości parametru AOT40, wynoszącego 6 000 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)*h, potwierdzają wyniki pomiarów ze stacji Piaski, Krzyżówka w 2023 roku oraz wyniki

szacowania wykonanego w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2023 wykonanego przez IOS-PIB. W efekcie strefie wielkopolskiej została nadana klasa D2.

Na podstawie oceny poziomu poszczególnych substancji dokonano klasyfikacji stref, w których są dotrzymane lub przekraczane przewidziane prawem poziomy dopuszczalne lub docelowe oraz poziomy celów długoterminowych. Każdej strefie, dla każdego zanieczyszczenia przypisano właściwy symbol klasy. Interpretując wyniki klasyfikacji, w szczególności wskazujące na potrzebę opracowania programów ochrony powietrza, należy pamiętać, że wynik taki nie powinien być utożsamiany ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać np. lokalny problem związany z daną substancją.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenu węgla, pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomu docelowego ozonu, kadmu, arsenu, niklu strefa wielkopolska, w której znajduje się gmina Trzcianka, pod kątem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi, została zaliczona do klasy A. W przypadku poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀, strefę wielkopolską zaliczono do klasy C. W przypadku celu długoterminowego dla ozonu wszystkim strefom przypisano klasę D2.

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za 2023 r. z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych i docelowych przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa wielkopolska uzyskała klasę A. W przypadku oceny pod kątem poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefa wielkopolska uzyskała klasę D2.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XXI/391/20z dnia 13 lipca 2020 r. przyjął „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”. W Programie wyznaczono działania związane z redukcją emisji ze źródeł indywidualnego ogrzewania lokali skorygowane pod kątem wielkości redukcji emisji koniecznej do osiągnięcia oraz rodzaju działań jakie mają być podejmowane. Wskazano również działania ograniczające emisję komunikacyjną oraz działania systemowe. Jednym z działań systemowych realizowanym przez gminy jest uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania budynków w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych oraz uwzględnianie tych zapisów w decyzjach o warunkach zabudowy i poddaniu analizie na etapie wydawania pozwoleń na budowę. Zapisy w planach powinny również dotyczyć projektowania linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miast ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz zwiększenia powierzchni terenów zielonych (nasadzenie drzew i krzewów).

Dążąc do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza wynikających z emisji z obiektów zaliczanych do sektora komunalno-bytowego tj. lokalnych kotłowni i palenisk domowych, wyposażonych w niskie emitery i zlokalizowanych często w centralnych, gęsto zabudowanych obszarach miast, emisji z transportu drogowego oraz pyłu z zakładów przemysłowych przy uwzględnieniu warunków meteorologicznych, takich jak niska temperatura, brak wiatru, występowanie inwersji termicznej, Sejmik Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego (strefa wielkopolska),

ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.²⁸ Uchwała ta wprowadza ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko. Uchwała określa rodzaje podmiotów oraz instalacje, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy. Podmiotami tymi są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, eksploatujące instalacje (w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy Prawo ochrony środowiska), w których następuje spalanie paliw stałych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy Prawo energetyczne, takich jak kocioł, kominek lub piec. Uchwała wprowadza zakaz stosowania następujących paliw:

- 1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem;
- 2) mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
- 3) paliw, w których udział masowy węgla kamiennego o uziarnieniu poniżej 3 mm wynosi więcej niż 15 %;
- 4) węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla, nie spełniających któregośkolwiek z poniższych parametrów jakościowych:
 - a) wartość opałowa co najmniej 23 MJ/kg,
 - b) zawartość popiołu nie więcej niż 10%,
 - c) zawartość siarki nie więcej niż 0,8 %;
- 5) biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%.

2.8. Warunki akustyczne

Kryteria poprawności klimatu akustycznego w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz dział V „Ochrona przed hałasem” ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Dla klas terenu wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje podano dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej (6:00–22:00) i L_{AeqN} w porze nocnej (22:00–6:00) oraz dopuszczalne wartości wskaźników długookresowych L_{DWN} i L_N dla poszczególnych rodzajów źródeł hałasu i określonych przedziałów czasu. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób zagospodarowania.

Główne źródło hałasu w środowisku zewnętrznym na terenie gminy Trzcianka stanowi ruch komunikacyjny, w szczególności związany z siecią dróg wojewódzkich. Intensywne natężenie ruchu pojazdów na tych trasach powoduje podwyższony poziom hałasu, który wpływa na jakość życia mieszkańców oraz stan środowiska akustycznego w okolicy.

Kluczową drogą generującą ruch na obszarze objętym projektem jest droga wojewódzka nr 180 przebiegająca przez Kocię Wielki, Trzciankę i Piłę, również intensywnie użytkowana przez ruch tranzytowy i lokalny.

Hałas generowany jest również przez transport kolejowy. Linia kolejowa nr 203, zlokalizowana w sąsiedztwie terenu objętego projektem planu, generuje hałas o charakterze punktowym, ale jej wpływ jest mniej znaczący niż hałas drogowy.

W 2014 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu przeprowadził pomiary poziomu hałasu w Trzciance (przy ul. Fałata 21 i ul. 27 Stycznia 64), przy drodze wojewódzkiej nr 178

²⁸Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego, poz. 8807 ze zm.

i 180. Wyniki wykazały znaczne przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu zarówno w dzień, jak i w nocy (63,4 i 61,7 L(db) w porze昼iennej i 56,9 i 55,8 L(db) w porze nocnej).

Poziom hałas przemysłowy jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od rodzaju maszyn i urządzeń hałasotwórczych, izolacyjności obudowy hal przemysłowych, prowadzonych procesów technologicznych oraz od funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nimi terenów. Nieliczne i nieduże zakłady na terenie gminy działają na niewielką skalę, co sprawia, że hałas przemysłowy nie stanowi istotnego problemu.

Pośród źródeł hałasu komunalnego najistotniejsze znaczenie ma hałas towarzyszący obiektom sportu, rekreacji i rozrywki. Z ich działalnością związany jest dyskomfort akustyczny. Negatywnie odbierany jest również tzw. hałas osiedlowy. Z tego typu hałasem mamy do czynienia na terenach zwartej zabudowy. W ostatnich latach można zauważyć pojawienie się tzw. hałasu weekendowego spowodowanego nowym modelem życia mieszkańców. Zagrożenie hałasem komunalnym na terenie obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie istnieje.

Celem działań gminy do roku 2028 w zakresie ochrony przed hałasem jest:

- 1) Zachowanie korzystnych warunków akustycznych na obszarach o niskim natężeniu hałasu.
- 2) Redukcja hałasu w miejscach problematycznych, aby dostosować jego poziom do obowiązujących standardów i zmniejszyć jego negatywny wpływ na mieszkańców i środowisko.

W ramach strategii wyznaczono kierunki działań, które obejmują:

- Budowę ekranów akustycznych wzdłuż najbardziej obciążonych tras komunikacyjnych.
- Ograniczenie prędkości pojazdów w obszarach zabudowanych.
- Modernizację nawierzchni dróg w celu redukcji hałasu generowanego przez ruch pojazdów.
- Regularny monitoring poziomu hałasu w miejscach szczególnie narażonych.

Realizacja tych działań do 2028 roku ma na celu poprawę klimatu akustycznego gminy Trzcianka oraz ograniczenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska.

2.9. Pole elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne to pole elektryczne, magnetyczne i elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300GHz. Z uwagi na sposób oddziaływania promieniowania na materię widmo promieniowania elektromagnetycznego można podzielić na promieniowanie jonizujące i niejonizujące. Wokół linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia pojawia się promieniowanie niejonizujące. Nadmierne dawki takiego promieniowania działają szkodliwie na człowieka i inne organizmy żywe. Może ono powodować wystąpienie zaburzeń funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz narządu słuchu i wzroku. U roślin powoduje opóźniony wzrost i zmiany w budowie zewnętrznej, u zwierząt zaburzenia neurologiczne, nieprawidłowości w funkcjonowaniu układu krążenia, zakłócenia wzrostu.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r.²⁹ w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Dopuszczalne poziomy pól elektroenergetycznych w środowisku zróżnicowano dla: terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludności. Wartość dopuszczalna dla miejsc dostępnych dla ludności wynosi 28-10000

²⁹Dz.U., poz. 2448

V/m (w zależności od częstotliwości), natomiast dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową 1 kV/m.

Monitoring pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), w sposób ujednolicony dla całego kraju, od 2008 roku.

Zadaniem monitoringu PEM jest ocena i obserwacja zmian wielkości pola elektromagnetycznego. Obserwacja ta ma na celu śledzenie poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku w odniesieniu do wartości poziomów dopuszczalnych określonych dla miejsc dostępnych dla ludności.

Pomiary pól elektromagnetycznych (wg WIOŚ, dane za rok 2020) na terenach dostępnych dla ludności na obszarze województwa wielkopolskiego nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w żadnym z badanych punktów pomiarowych. Na terenie gminy Trzcianka badania prowadzone były w m. Stobno przy drodze wojewódzkiej nr 180. Poziom składowej elektrycznej pola zmierzony w tym punkcie pomiarowym wyniósł poniżej 0,03 V/m.

W roku 2022 wykonano kolejną serię badań poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Badania te realizowane są w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. nr 221, poz. 1645). Badania były przeprowadzane dla miasta Trzcianka. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych odnotowane w roku 2022 w województwie wielkopolskim uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, ponieważ wartości wskaźnika WME utrzymywały się na poziomie 0,03–0,18, czyli nie przekraczały dopuszczalnych wartości.

2.10. Klimat lokalny

Według podziału klimatycznego zaproponowanego przez E. Romera, gmina Trzcianka należy do typu klimatu pojeziernego charakterystycznego dla Krainy Pomorskiej. Jest to klimat przejściowy, który stanowi połączenie wpływów chłodnego i wilgotnego klimatu dzielnicy Pomorskiej oraz ciepłego i bardziej suchego klimatu dzielnicy środkowopolskiej.

Według podziału Polski na dzielnice rolniczo-klimatyczne, zaproponowanego przez R. Gumińskiego, obszar objęty opracowaniem położony jest w VI – nadnoteckiej (bydgoskiej) dzielnicy. Charakteryzuje się klimatem przejściowym pomiędzy chłodną dzielnicą pomorską z obfitymi opadami, a cieplejszą i suchą dzielnicą środkową. Według regionalizacji klimatycznej A. Wosia (1999) gmina Trzcianka zaliczana jest do Regionu Środkowowielkopolskiego (XV).

Na obszarze gminy lata są przyjemne i częściowo pochmurne, a zimy długie, bardzo zimne, śnieżne, wietrzne i przeważnie pochmurne. charakteryzuje się stosunkowo długim okresem wegetacyjnym, który średnio wynosi od 210 do 215 dni w roku. Opady wynoszą tu średnio rocznie 600 mm. Najmniejsze opady notuje się w lutym (33 mm), a największe w lipcu (72 mm). W ciągu roku występuje przeciętnie 30-40 dni z opadem śnieżnym, a czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 40-50 dni (styczeń) ze średnią temperaturą minimalną -3°C i maksymalną 2°C. Najcieplejszym miesiącem w roku w Trzciance jest lipiec, ze średnią maksymalną temperaturą 23°C i minimalną 13°C.

2.11. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Obszar objęty projektem MPZP stanowi głównie tereny wykorzystywane rolniczo. Większość obszaru stanowią pola i łąki. Miejscowości, które objęte są projektem planu charakteryzują się zróżnicowaną szatą roślinną, typową dla regionu północno-zachodniej Polski.

Siedlisko otoczone jest terenami rolniczymi oraz fragmentami lasów mieszanych. Dominują tu gatunki drzew liściastych, takie jak dęby, buki i brzozy, a także iglaste, głównie sosny. W podszycie można spotkać krzewy, takie jak leszczyna czy jałowiec, oraz bogatą florę runa leśnego, w tym borówki, wrzosi i mchy.

Rychlik położony jest w pobliżu kompleksów leśnych, gdzie przeważają bory sosnowe z domieszką świerka. W wilgotniejszych miejscach występują olsy z dominacją olszy czarnej. Na terenach otwartych, wzdłuż cieków wodnych, rosną łąki z różnorodną roślinnością trawiastą i ziołoroślami.

Górnica otoczona jest mozaiką pól uprawnych, łąk i lasów. Lasy w okolicy to głównie bory mieszane, gdzie obok sosny występuje dąb i brzoza. Na terenach nieużytkowanych rolniczo rozwijają się zarośla z dominacją gatunków pionierskich, takich jak wierzby i osiki.

Przyłęki leżą w sąsiedztwie rozległych obszarów leśnych, w których dominują bory sosnowe. W miejscach o wyższym poziomie wód gruntowych spotkać można łąki z udziałem jesionu i wiązu. Na polach i łąkach występuje typowa roślinność łąkowa z bogactwem gatunków traw i roślin kwitnących.

Teren objęty opracowaniem z uwagi na swój charakter - obszary te obejmują lasy, łąki, tereny rolnicze oraz zbiorniki wodne - sprzyja występowaniu różnorodnych gatunków zwierząt.

W okolicznych lasach można spotkać ssaki takie jak sarny, dziki, lisy, zające oraz jeże. Obecność licznych terenów leśnych i łąk stwarza dogodne warunki dla bytowania tych gatunków. Obszar ten jest siedliskiem dla wielu gatunków ptaków. W lasach gniazdują dzięcioły, sikory, drozdy oraz sowy. Na łąkach i polach można zaobserwować skowronki, bażanty i kuropatwy. W pobliżu zbiorników wodnych, takich jak jeziora i stawy, występują kaczki, łabędzie oraz czaple. W wilgotnych siedliskach, zwłaszcza w pobliżu zbiorników wodnych i terenów podmokłych, żyją różne gatunki płazów, takie jak żaby, ropuchy i traszki. W lasach i na łąkach można spotkać jaszczurki zwinki oraz zaskrońce. Lokalne zbiorniki wodne są zasiedlane przez różnorodne gatunki ryb, w tym szczupaki, okonie, leszcze i płocie. Obecność tych gatunków sprzyja wędkarstwu, które jest popularne wśród mieszkańców i turystów.

Różnorodność siedlisk sprzyja także bogactwu bezkręgowców. Na łąkach i polach licznie występują motyle, pszczoły oraz chrząszcze. W lasach można spotkać różne gatunki pajaków, mrówek i ślimaków.

Zróżnicowanie siedlisk w okolicach Siedliska, Rychlika, Górnicy i Przyłęk przyczynia się do bogactwa fauny tego regionu, co ma istotne znaczenie dla bioróżnorodności gminy Trzcianka.

2.12. Przyrodnicze obszary chronione

W granicach administracyjnych gminy Trzcianka znajdują się liczne formy ochrony przyrody. Najważniejsze z nich to:

1) Obszary Natura 2000

- Nadnoteckie Łęgi (PLB300003) - teren ten obejmuje zalewowe łąki, torfowiska niskie, a także kanały, rowy melioracyjne, dawne koryta rzek i wypełnione wodą doły potorfowe. Część obszaru porastają krzewy i drzewa. To ważna ostoja ptaków o znaczeniu europejskim – lęgowniska takich gatunków jak podróżniczek, kulik wielki, bąk, bocian biały, dziwonica czy derkacz. Na tym obszarze stwierdzono występowanie co najmniej 23 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz kilku z Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt.
- Dolina Noteci (PLH300004) - obszar ten charakteryzuje się dominacją torfowisk niskich, zalewowych łąk i trzcinowisk, przeplatanych zakrzewieniami i lasami. Występują tu także murawy kserotermiczne oraz siedliska buczyn i dąbrów, w tym dąbrów ciepłolubnych. Znajduje się tu bogata mozaika siedlisk, z priorytetowymi lasami łęgowymi oraz

kompleksami łąkowymi. Obszar ten pełni ważną rolę jako ostoja ptaków i korytarz ekologiczny o międzynarodowym znaczeniu.

- Ostoja Pilska (PLH300045) - ostoja ta chroni różnorodne siedliska północnej Wielkopolski, w tym jeziora ramienicowe, dystroficzne, torfowiska przejściowe i wysokie oraz lasy łąkowe w dolinach rzek. Obszar ten jest miejscem występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz wielu unikalnych zbiorowisk roślinnych.

2) Obszary Chronionego Krajobrazu

- Dolina Noteci - teren ten obejmuje łąki, pola z zakrzewieniami oraz starorzecza. W dolnym biegu Noteci znajdują się torfowiska niskie i zalewowe łąki łąkowe. Obszar stanowi ważną ostoję ptaków wodno-błotnych, takich jak bąk, bocian biały, żuraw czy podrózniczek.
- Puszcza nad Drawą - stanowi otulinę dla Drawieńskiego Parku Narodowego, zdominowaną przez lasy sosnowe, bukowe i dąbrowy. Występują tu rzadkie gatunki roślin, takie jak jarząb brekinia, oraz ptaki drapieżne, w tym orzeł bielik, rybołów, orlik krzykliwy i kania.

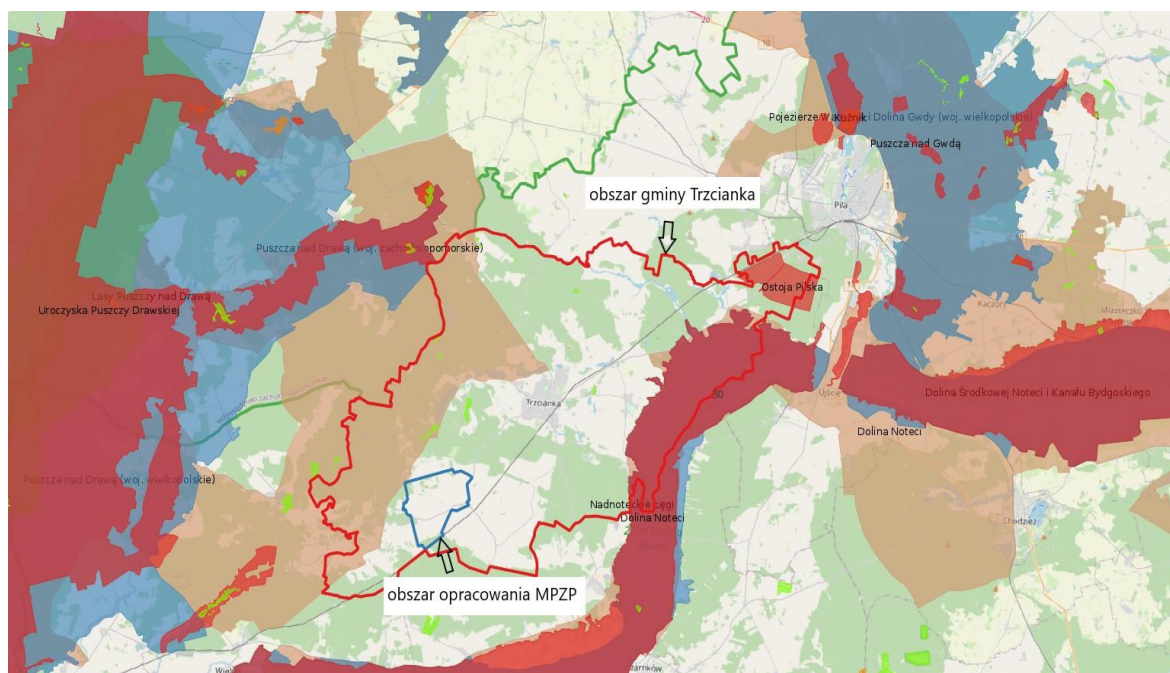
Na terenie gminy znajdują się także mniejsze formy ochrony – 9 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 78 ha.

W gminie stwierdzono występowanie rzadkich roślin, takich jak cis pospolity, jarząb brekinia czy rosziczka okrągłolistna, oraz miejsc łąkowych dla chronionych ptaków, m.in. żurawia, orła bielika, rybołowa i bociana białego. Na terenach podmokłych spotykane są również bobry. Obszary te stanowią niezwykle cenny element przyrodniczy regionu, będąc ważnym miejscem ochrony bioróżnorodności

Obszar opracowania planem MPZP nie jest położony bezpośrednio w wyżej wymienionych obszarach ochrony przyrody. Jednakże bliskość obszarów Natura 2000 czy też parków krajobrazowych wpływa na znaczenie miejscowości objętych opracowaniem jako zlokalizowanych w ekosystemie o dużej wartości przyrodniczej. Obszary te oddziałują na miejscowości objęte opracowaniem poprzez:

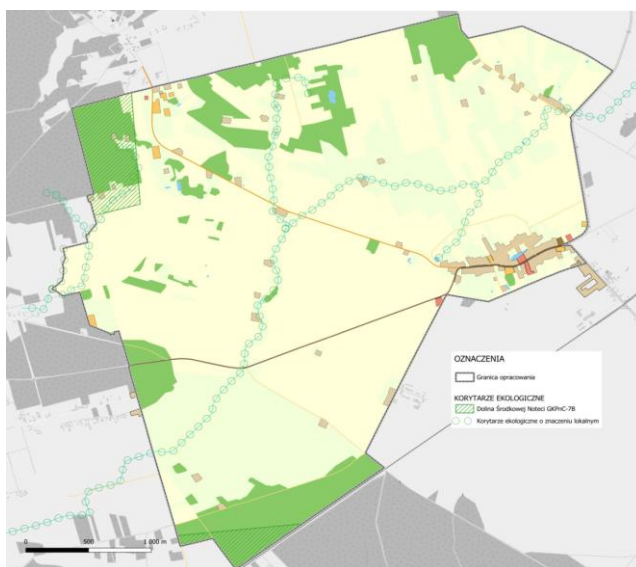
- funkcję korytarza ekologicznego – obszar gminy leży na trasie migracyjnej ptaków oraz w strefie migracji wielu innych gatunków; dzięki sieci zieleni gminnej i przyrzecznej miejscowości stanowią ważne ogniwo w łączeniu ekosystemów,
- ochronę bioróżnorodności – przyrodnicze walory tych obszarów wpływają na zachowanie różnorodności biologicznej w samych miejscowościach, umożliwiając występowanie wielu gatunków zwierząt i roślin także na tych terenach,
- wpływ na rozwój zrównoważony – bliskość obszarów Natura 2000 motywuje do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju, takich jak ochrona zieleni, rewitalizacja terenów nadrzecznych czy zachowanie lokalnych siedlisk.

Dzięki położeniu w pobliżu tych ważnych obszarów przyrodniczych, miejscowości objęte opracowaniem nie tylko korzystają z ich walorów, ale także wspierają ich ochronę poprzez działania lokalne i politykę przestrzenną.

Rysunek 5. Lokalizacja obszaru opracowania względem obszarowych form ochrony przyrody
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ.

W północno-zachodniej i południowo – zachodniej części terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zlokalizowany jest korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci” (GKPnC-7B). Korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci” GKPnC-7B stanowi część Korytarza Północno-Centralnego (KPnC), który rozciąga się przez obszary Polski centralnej i północnej odgrywając kluczową rolę w kształtowaniu lokalnych ekosystemów. Dolina ta jest domem dla licznych gatunków ptaków wodno-błotnych, ryb oraz innych organizmów związanych z wodami. W regionie tym występują liczne łąki, torfowiska, mokradła oraz tereny zalewowe, które stanowią nie tylko ważne siedliska dla dzikich zwierząt, ale także pełnią rolę naturalnych filtrów wodnych, poprawiając jakość wód w okolicznych rzekach. Korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci” jest szczególnie istotny z punktu widzenia zachowania bioróżnorodności, ponieważ stanowi przestrzeń do migracji gatunków zwierząt i roślin związanych z ekosystemami wodno-błotnymi.

Rysunek 6 Lokalizacja obszaru opracowania na tle korytarzy ekologicznych.
Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/>

2.13. Zabytki oraz inne kulturowe obszary chronione

Miejscowości Górnica, Rychlik, Przyłęki oraz Siedlisko znajdują się na obszarze gminy Trzcianka, będącej jedną z gmin powiatu czarnkowsko-trzcieńskiego w województwie wielkopolskim. Sama Trzcianka, stanowiąca centrum administracyjne gminy, to miasto o bogatej historii, której początki sięgają czasów średniowiecznych.

Pierwotnie na terenie dzisiejszej Trzcianki istniała osada o nazwie Rozdróżka, położona w strategicznym miejscu na skrzyżowaniu ważnych szlaków handlowych. W XV wieku funkcjonowała tutaj wieś o nazwie Trzciana Łąka, której nazwa wywodziła się od bujnych trzcin porastających okoliczne podmokłe tereny. W XVI wieku powstała wieś sołecka, a obie osady funkcjonowały niezależnie aż do XVII wieku, gdy Trzcianka stała się ważnym ośrodkiem sukiennictwa i handlu. W XVIII wieku osada przekształciła się w miasto na mocy przywileju Augusta II Sasa (1731). Dynamiczny rozwój przemysłu, szczególnie sukienniczego, uczynił z Trzcianki istotne centrum rzemieślnicze. W XVIII i XIX wieku miasto zyskało nowe inwestycje, m.in. linie kolejowe, fabryki cygar i mebli, szkoły oraz sądy. Pod koniec XIX wieku społeczność żydowska wybudowała synagogę, szkołę religijną i cmentarz, a miasto stało się trójnarodowościowe – obok katolików mieszkali ewangelicy i Żydzi. W XIX wieku główną gałęzią gospodarki stał się przemysł drzewny, co wpłynęło na rozwój Trzcianki. W okresie międzywojennym miasto rozbudowano zgodnie z nowym planem urbanistycznym, powstały osiedla dla urzędników i budynki użyteczności publicznej. Po II wojnie światowej zniszczenia oraz zmiana struktury ludności wpłynęły na częściową utratę historycznego charakteru miasta. Zachowały się jednak ślady dawnych założeń, m.in. park przy ul. Tetmajera, dawny ogród botaniczny, oraz pojedyncze budynki z XIX wieku, które do dziś przypominają o bogatej historii Trzcianki.

Dziś gmina Trzcianka, obejmująca nie tylko miasto, ale także pobliskie wsie takie jak Górnica, Rychlik, Przyłęki i Siedlisko, jest obszarem o dużych walorach przyrodniczych i historycznych. W okolicach można znaleźć liczne formy ochrony przyrody, takie jak obszary Natura 2000, torfowiska oraz lasy, które przyciągają turystów oraz miłośników przyrody.

Górnica

Pierwsze wzmianki o Górniczy pochodzą z XV wieku. Wieś rozwijała się szczególnie w XIX wieku jako niemiecka kolonia osadnicza. Malowniczo położona wśród lasów i na niewielkich wzniesieniach w dolinie rzeki Bukówki, posiada walory krajobrazowe. W centrum znajduje się staw, a na skraju wsi stoi kościół p.w. Wniebowstąpienia Pańskiego z 1930 roku, pierwotnie ewangelicki, a od 1946 roku katolicki. W okolicy przebiegają szlaki turystyczne – rowerowy, pieszy oraz kajakowy na Bukówce.

Przyłęki

Przyłęki to niewielka wieś położona kilometr od trasy Trzcianka-Wieleń, niedaleko skrzyżowania z drogą prowadzącą do Jędrzejewa. W miejscowości znajdują się poniemiecki cmentarz oraz drewniany budynek dawnej szkoły, funkcjonującej przed II wojną światową.

Rychlik

Rychlik to miejscowość o blisko 400-letniej historii. Pierwotnie znajdowała się nad strumieniem Bukówka, wypływającym z jeziora Straduńskiego. W XVI wieku Czarnkowscy założyli tu osadę dworską związaną z administracją łowiecko-leśną, położoną wśród borów sosnowych, jezior i łąk. Obecnie w Rychliku znajduje się zabytkowy park z XIX wieku, obejmujący dawną siedzibę dworską, oficynę, podwórze gospodarcze oraz staw. W parku rosną pomniki przyrody, m.in. dąb szypułkowy i

stuletnie sosny. Na terenie wsi stoi murowany kościół filialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, zbudowany w latach 1927–1928, oraz dawna szkoła z 1920 roku.

Siedlisko

Wieś Siedlisko leży na trasie Trzcianka-Krzyż i zachowała swój pierwotny układ przestrzenny z osią wyznaczoną przez wieżę kościoła oraz zwartą zabudowę kalenicową. Kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa ma długą historię – pierwotny, ufundowany przez Czarnkowskich w 1667 roku, był ewangelicki. Obecny murowany budynek pochodzi z lat 1907–1908 i został przejęty przez katolików w 1945 roku. W południowo-zachodniej części wsi zachował się zespół folwarczny z XIX wieku. Przy drodze do Runowa znajdują się zabudowania dawnego dworca kolejowego z ok. 1900 roku.

Poniżej wykaz zabytków na terenie objętym MPZP wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomych.

1) Rychlik

- cmentarz ewangelicki, ob. rzym.-kat., 2 poł. XIX / XX, nr rej.: A-735 z 24.11.1992,
- park dworski, poł. XVIII, nr rej.: A-504 z 29.05.198,4

2) Siedlisko

- kościół ewangelicki, ob. rzym.-kt. par. pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, 1907-08, nr rej.: 988/Wlkp/A z 31.05.2016,
- cmentarz przy kościele, ob. nieczynny, XVII, nr rej.: jw.³⁰

Pozostałe zabytki nieruchome wpisane do gminnej ewidencji zabytków

1) Górnica

- Zespół Domu Nr 4 - Dom, Szach., Poł. XIX, B.
- Dom Nr 5, Szach., K. XIX.,
- Dom Nr 7, Mur., Poł. XIX.,
- Dom Nr 14, Mur., XIX/XX.,
- Dom Nr 15, Mur., L. 20-Te XX.,
- Budynek Gospodarczy Nr 1, Glina, K. XIX, Przebudowany,
- Cmentarz Ewangelicko – Augsburski, Nieczynny, Pocz. XX.,
- Cmentarz Ewangelicko – Augsburski, Nieczynny, 3 Ćw. XIX.,
- Cmentarz Ewangelicko – Augsburski, Nieczynny, Poł. XIX.

2) Przyłęki

- Zespół Kościoła Ewang., Ob. Filialnego P.W. Wniebowzięcia Pańskiego - Kościół, Mur., Ok. 1930 i Dzwonnica, Drewno, Ok.1930,
- Szkoła, Ob. Dom, Drewno, Ok.1930,
- Cmentarz Ewangelicko – Augsburski, Nieczynny, Poł. XIX.,
- Dom Nr 1, Mur., 2 Poł. XIX.,
- Dom Nr 4, Mur., 1894, Przebudowany,
- Dom Nr 6, Mur.,
- Dom Nr 7, Mur., 2 Poł. XIX, Przebudowany,
- Dom Nr 11, Mur., Pocz. XX,

³⁰Dane na podstawie Rejestr zabytków nieruchomych woj. wielkopolskiego stan na dzień 30 czerwca 2024 r. (opracowanie Narodowy Instytut Dziedzictwa) i Gminnej ewidencji zabytków)

- Dom Nr 35, Mur., L. 20-Te XX,
- Dom Nr 37, Mur., L. 20-Te XX. 218. Dom Nr 51, Mur.,Pocz. XX.

3) Rychlik

- Kościół Ewang., Ob. Filialny P.W. Najświętszego Serca P.J., Mur., 1923,
- Szkoła, Mur., 1910-20,
- Park Dworski, Poł XIX,
- Zespół Leśnictwa „Wygoda” - Leśnictwo „Wygoda”, Ob. Dom Nr 22, Mur., 1850, Przebudowany i Budynek Gospodarczy, Mur., XIX/XX, Przebudowany,
- Dom Dla Pracowników Młyna, Ob. Leśnictwo Stary Młyn, Mur., K. XIX.,
- Cmentarz Ewangelicko – Augsburski, Nieczynny, Poł. XIX,
- Cmentarz Ewangelicko – Augsburski, Zlikwidowany, Poł. XIX,
- Cmentarz Ewangelicko – Augsburski, Nieczynny, Poł. XIX,
- Cmentarz Ewangelicko/Katolicki, Nieczynny, 1878,
- Dom Nr 13, Mur., 2 Poł. XIX. 323. Dom Nr 24, Mur., Ok. 1820,
- Dom Nr 51, Mur., 1910,
- Dom Nr 62, Mur., Pocz. XX,
- Dom Nr 80, Mur., Pocz. XIX,
- Dom Nr 81, Mur./Glina, K. XIX,
- Dom Nr 83, Glina, K. XIX,
- Dom Nr 86, Mur., 2 Poł. XIX,
- Dom Nr 87, Mur., 2 Poł. XIX,
- Dom Nr 89, Mur., 2 Poł. XIX.

Zabytki Ruchome

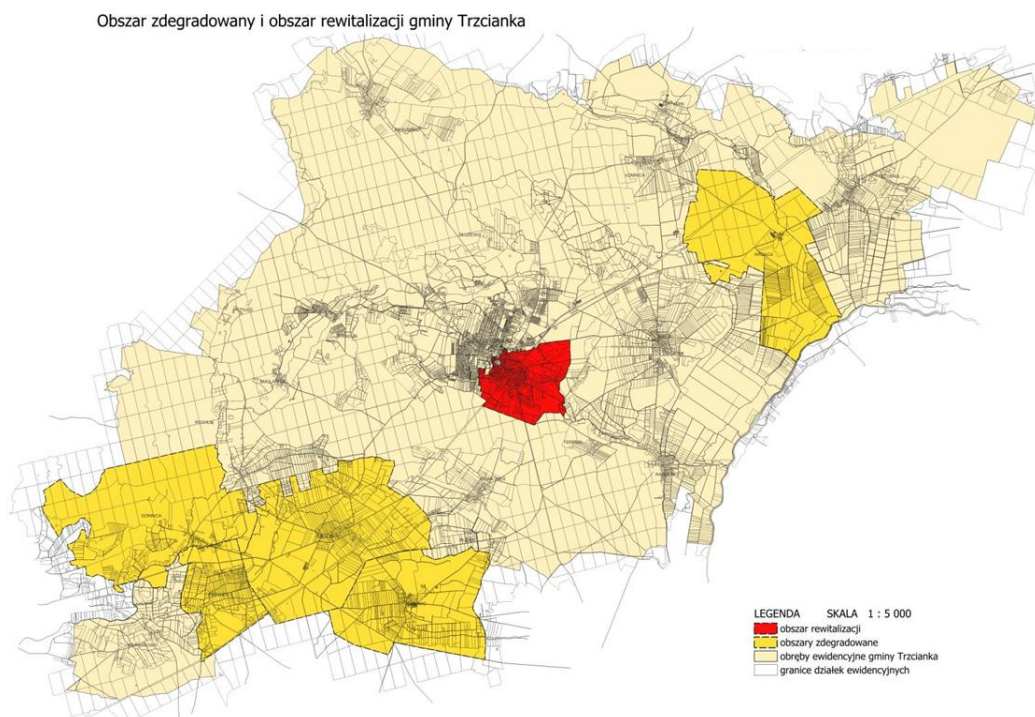
Siedlisko, gm. Trzcianka – zespół wyposażenia kościoła parafialnego p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, wpisany do rejestru zabytków pod numerem 527/Wlkp/B decyzją z dnia 14.10.1983 r. i 28.05.2019 r.

Zabytki archeologiczne

Na terenie gminy Trzcianka znajduje się 8 stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków zlokalizowanych poza miejscowościami objętymi MPZP tj. w Białej, Sarczu, Stobnie i Trzciance.

Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

Uchwałą Nr LXXII/750/23 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Trzcianka na obszarze gminy Trzcianka wyznaczono obszary zdegradowane i obszar rewitalizacji. Obszar objęty projektem MPZP jest objęty obszarem zdegradowanym.

Rysunek 7. Obszar rewitalizacji i obszar zdegradowany gminy Trzcianka

Źródło: Załącznik nr 1 do Uchwały NR LXXII/750/23 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 19 grudnia 2023 r.

3. Charakterystyka ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Obszar opracowania projektu planu miejscowego został zainicjowany uchwałą Nr LV/574/22 Rady Miejskiej Trzcianki z dnia 27 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka dla części terenów obrębów ewidencyjnych Siedlisko, Górnica, Rychlik, Przyłęki. Projekt planu dotyczy obszaru objętego ww. uchwałą, o powierzchni ok. około 1215,73 ha. Obszar ten w znacznej większości nie objęty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Dla przedmiotowego obszaru obowiązują uchwały:

- Rady Miejskiej Trzcianki nr XXXVI/235/96 z dnia 29.08.1996 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka – dotyczy zalesień i dolesień na terenie gminy,
- Rady Miejskiej Trzcianki nr XXIII/242/2000 z dnia 25.05.2000 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka we wsi Siedlisko na działce nr 255.

Po uchwaleniu nowego planu powyższe uchwały zostaną uchylone w części objętej nowym opracowaniem.

Obszar opracowania planu jest obecnie terenem w znacznej mierze terenem wykorzystywanym rolniczo. Na terenach wiejskich zlokalizowana jest głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna jak i w niewielkim zakresie obiekty handlowo-usługowe. Część powierzchni opracowania pokrywają tereny leśne. Projektowany plan miejscowy wyznacza:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolami 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 28MN, 29MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN, 35MN, 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 40MN, 41MN, 42MN, 43MN, 44MN, 45MN, 46MN, 47MN, 48MN, 49MN, 50MN, 51MN,;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczone symbolami 1MW i 2MW;
- 3) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług, oznaczony symbolem 1MN-U i 2MN-U;
- 4) tereny usług, oznaczone symbolami 1U, 2U, 3U, 4U, 5U, 6U, 7U, 8U i 9U;
- 5) teren usług kultu religijnego, oznaczony symbolem UR;
- 6) tereny usług sportu i rekreacji, oznaczony symbolem 1US i 2US;
- 7) teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego, oznaczony symbolem UB;
- 8) tereny dróg zbiorczych, oznaczone symbolami 1KDZ i 2KDZ;
- 9) teren drogi głównej, oznaczony symbolem KDG;
- 10) tereny dróg dojazdowych, oznaczone symbolami 1KDD, 2KDD, 3KDD, 4KDD, 5KDD, 6KDD, 7KDD i 8KDD;
- 11) tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczone symbolami 1KR, 2KR, 3KR, 4KR, 5KR, 6KR, 7KR, 8KR, 9KR, 10KR, 11KR, 12KR, 13KR, 14KR, 15KR, 16KR, 17KR, 18KR, 19KR, 20KR i 21KR;
- 12) teren infrastruktury wodociągowej, oznaczony symbolem IW;
- 13) tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, oznaczone symbolami 1RN, 2RN, 3RN, 4RN, 5RN, 6RN, 7RN, 8RN, 9RN, 10RN, 11RN, 12RN, 13RN, 14RN, 15RN, 16RN, 17RN, 18RN, 19RN, 20RN, 21RN, 22RN, 23RN, 24RN, 25RN i 26RN;
- 14) teren zabudowy związanej z rolnictwem, oznaczony symbolem RZ;
- 15) tereny zabudowy zagrodowej, oznaczone symbolami 1RZM, 2RZM, 3RZM, 4RZM, 5RZM, 6RZM, 7RZM, 8RZM, 9RZM, 10RZM, 11RZM, 12RZM, 13RZM, 14RZM, 15RZM, 16RZM, 17RZM i 18RZM;
- 16) tereny wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczone symbolami 1WS, 2WS, 3WS, 4WS, 5WS i 6WS;
- 17) tereny lasu, oznaczone symbolami 1L, 2L, 3L, 4L, 5L, 6L, 7L, 8L, 9L, 10L, 11L, 12L, 13L, 14L, 15L, 16L, 17L, 18L, 19L, 20L, 21L, 22L, 23L, 24L, 25L, 26L, 27L, 28L, 29L, 30L i 31L;
- 18) teren cmentarza czynnego, oznaczony symbolem CC;
- 19) tereny elektrowni słonecznej lub gruntów ornych oraz upraw, oznaczone symbolami 1PEF-RNR, 2PEF-RNR, 3PEF-RNR, 4PEF-RNR, 5PEF-RNR, 6PEF-RNR, 7PEF-RNR, 8PEF-RNR, 9PEF-RNR, 10PEF-RNR i 11PEF-RNR.

3.1. Ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym

Na obszarze opracowania projektu planu miejscowego należy uwzględnić następujące ograniczenia:

- konieczność uzgadniania z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych RP wszystkich budowli o wysokości równej lub większej niż 50 m n.p.t.;

- istniejące obiekty infrastruktury technicznej, w tym napowietrzne linie elektroenergetyczne wraz ze strefami ochrony funkcyjnej oraz gazociągi wraz ze strefami kontrolowanymi;
- nakaz realizacji nowych liniowych urządzeń infrastruktury technicznej w formie urządzeń podziemnych;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego oraz wskazanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w tym zagrożenia wystąpienia poważnych awarii;
- urządzenia wodne, w tym urządzenia melioracji wodnych wraz z możliwością ich odbudowy, przebudowy i rozbudowy, a także skanalizowania;
- konieczność zachowania swobodnego dostępu do wód publicznych na potrzeby powszechnego korzystania oraz wykonywania robót utrzymaniowych przez administratora;
- zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów wymagających ochrony akustycznej;
- wytyczne dotyczące lokalizacji budynków w granicach poszczególnych terenów;
- ochrona obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków oraz obiektów w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków;
- strefy ochrony konserwatorskiej i wytyczne dotyczące formy i wysokości zabudowy w tych strefach;
- uwzględnienie wymogów wynikających z bliskości infrastruktury kolejowej, w tym minimalnych odległości zabudowy od linii kolejowych.

Ochrona ww. terenów wynika z obowiązujących przepisów odrębnych dotyczących między innymi ochrony zasobów wodnych, bezpieczeństwa państwa, czy ochrony zabytków, w tym archeologicznych. Ustalenia dla tych ograniczeń nie zostały przeniesione z innych aktów prawnych. Przedmiotowy przepis stanowi zatem odesłanie do innych przepisów obowiązujących w tym zakresie. Przedmiotowe ograniczenia znalazły pośrednio swoje odzwierciedlenie w ustaleniach projektu planu miejscowego, a w szczególności w ustaleniach dotyczących przeznaczenia terenu.

3.2. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (MPZP) to dokument, który określa prawne warunki zagospodarowania przestrzennego danego obszaru, zapewniając jego zgodność z zasadami ładu przestrzennego oraz wymogami zrównoważonego rozwoju. Jego sporządzenie umożliwia racjonalne kształtowanie przestrzeni oraz harmonizację różnych funkcji terenowych zgodnie z polityką przestrzenną gminy. Opracowywany projekt MPZP stanowi realizację i uszczegółowienie ustaleń obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W dokumencie tym określono podstawowe przeznaczenie terenów, obejmujące zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, tereny usługowe, sportowe i rekreacyjne, obszary przeznaczone na usługi bezpieczeństwa i porządku publicznego, infrastrukturę drogową i techniczną, a także grunty orne, łąki, pastwiska oraz zabudowę związaną z rolnictwem i zagrodową. Ponadto plan obejmuje tereny przeznaczone pod wody powierzchniowe, lasy, cmentarze oraz elektrownie słoneczne, co zapewnia zrównoważony rozwój obszaru i jego zgodność z obowiązującymi dokumentami strategicznymi.

Uchwalenie MPZP stanowi kontynuację polityki przestrzennej gminy, zgodnej z wytycznymi zawartymi w Studium, a także spełnia wymóg zgodności planu miejscowego z dokumentem nadrzędnym. Realizacja ustaleń planu pozwala na kontrolowane zagospodarowanie przestrzeni, eliminując ryzyko powstawania chaotycznej i niekontrolowanej zabudowy, która mogłaby negatywnie wpłynąć na środowisko naturalne oraz ład przestrzenny.

Obszar opracowania projektu planu miejscowego został już przekształcony przez człowieka w wyniku prowadzenia działalności rolniczej oraz realizacji zabudowy mieszkaniowej czy usługowej. W wyniku realizacji planu miejscowego obszar ten podlegał będzie dalszemu, acz nieznacznemu przekształceniu, głównie w związku z uzupełnianiem zabudowy.

Brak realizacji ustaleń projektu MPZP mógłby skutkować zarówno pozytywnymi, jak i negatywnymi konsekwencjami. Po stronie negatywnej należy wskazać możliwość rozwoju niekontrolowanej zabudowy ingerującej w środowisko. Z kolei pozytywnym aspektem w kontekście ochrony środowiska byłoby ograniczenie ingerencji w naturalne komponenty ekosystemu, takie jak powierzchnia ziemi, gleby, flora i fauna, które niemal każda inwestycja w mniejszym lub większym stopniu narusza.

Realizacja ustaleń MPZP nie wpłynie znacząco na obecny stan środowiska. Projekt planu przewiduje uporządkowaną i harmonijną zabudowę, skutecznie rozwiązuje problemy związane z obsługą komunikacyjną terenów inwestycyjnych oraz zapewnia optymalne warunki rozwoju zgodnie z obowiązującym stanem prawnym.

Zaproponowane rozwiązania planistyczne pozwalają na kontrolowany rozwój przestrzeni przy jednoczesnym poszanowaniu wartości środowiskowych i społecznych. W związku z tym nie istnieją przesłanki przemawiające za rezygnacją z realizacji analizowanych zapisów, gdyż plan wprowadza ład przestrzenny oraz gwarantuje optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów terenowych.

Dla przedstawionego projektu planu nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych, zakładając, że omawiany projekt jest projektem jedynym, optymalnym zarówno pod względem rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, jak i rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

3.3. Istniejące problemy ochrony środowiska

Do problemów i wyzwań ochrony środowiska na tym terenie należy zaliczyć:

- niska emisja i konieczność zapewnienia odpowiednich standardów powietrza;
- emisja komunikacyjna powodująca zanieczyszczenie powietrza pyłami zawieszonymi;
- hałas komunikacyjny;
- gospodarowanie wodą, w tym konieczność osiągnięcia założonych celów środowiskowych;
- uporządkowanie gospodarki wodno- ściekowej.

3.4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz sposoby ich uwzględnienia w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

- Ramową konwencję ONZ w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro z 1992 r.,
- Dyrektywę Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE) – nakładającą na Państwa Członkowskie obowiązek utrzymania jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach,

- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej UE (2000/60/WE), zwaną Ramową Dyrektywą Wodną (RDW).

W wymienionych dokumentach priorytetowe działania związane są m. in. z: przeciwdziałaniem zmianom klimatu, ograniczeniem wpływu zanieczyszczenia powietrza na zdrowie ludzi oraz lepszym wykorzystaniem zasobów naturalnych. Przedmiotowe dokumenty znalazły swoje odzwierciedlenie (implementację) w dokumentach i przepisach prawa obowiązujących na terytorium kraju. Oznacza to, że przedmiotowe przepisy poprzez ustawy, następnie dokumenty na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i ostatecznie gminnym, wprowadzane są do dokumentów najniższego szczebla, w tym aktów prawa miejscowego, jakim jest plan miejscowy. Są to dokumenty ogólne dotyczące całego świata, których ustalenia w toku implementacji odnoszone są do danego fragmentu powierzchni ziemi poprzez dokumenty różnego szczebla.

Dodatkowo, przy sporządzaniu projektu planu miejscowego konieczne było uwzględnienie poniższych dokumentów.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020).

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020), przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 października 2013 r. wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Z punktu widzenia opracowanego projektu planu miejscowego szczególne znaczenie mają kwestie zabezpieczeń przed zjawiskami ekstremalnymi, w szczególności opadami, dbałość o stan wód i powietrza atmosferycznego, w tym dbałość o urbanizację w ramach istniejących struktur osadniczych i tym samym ograniczenie transportochłonności.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Jest to podstawowe narzędzie planistyczne, stanowiące implementację Ramowej Dyrektywy Wodnej, w zakresie podejmowania decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie zostały zdefiniowane jednolite części wód, określony ich stan oraz określone cele środowiskowe oraz terminy ich osiągnięcia.

W kontekście analizowanego projektu planu istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP na obszarze planu.

Program ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030³¹ wraz z Planem gospodarki odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019 – 2025 wraz z planem inwestycyjnym³²

W Programie ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030, w oparciu o diagnozę stanu środowiska województwa wielkopolskiego zdefiniowano zagrożenia i problemy,

³¹Uchwała nr XXV/472/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.

³²Uchwała nr XXII/405/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 28 września 2020 r. z późn. zm.

a także oczekiwane zmiany w ochronie środowiska oraz zaproponowano cele i kierunki interwencji Programu w ramach poszczególnych obszarach interwencji.

- a) ochrona klimatu i jakości powietrza – cele:
 - dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm;
 - adaptacja do zmian klimatu;
 - ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;
- b) zagrożenie hałasem – cele:
 - dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu;
 - zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;
- c) pola elektromagnetyczne – cel:
 - utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych;
- d) gospodarowanie wodami – cele:
 - zwiększenie retencji wodnej województwa;
 - racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody;
 - przeciwdziałanie skutkom suszy;
 - osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;
- e) gospodarka wodno-ściekowa – cele:
 - poprawa jakości wody;
 - wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;
- f) zasoby geologiczne – cele:
 - ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobywania kopalin;
 - rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
- g) gleby – cele:
 - ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb;
 - rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;
- h) gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele:
 - redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych;
 - ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami;
- i) zasoby przyrodnicze – cel:
 - zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych;
 - zachowanie różnorodności biologicznej;
- j) zagrożenie poważnymi awariami – cel:
 - brak incydentów o znamionach poważnej awarii;
- k) edukacja – cel:
 - świadome ekologicznie społeczeństwo;
- l) monitoring środowiska – cel:
 - zapewnienie aktualnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Natomiast w „Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym” w gospodarce odpadami komunalnymi (w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji) za główne cele uznano m.in.:

- zapobieganie powstawaniu odpadów, w szczególności poprzez promowanie i ułatwianie powtórnego użycia, promowanie eko-projektowania, promowanie inicjatyw typu banki żywności etc.;
- zapewnienie odpowiedniego, efektywnego systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów u źródła dla jak największej liczby frakcji odpadów komunalnych, zagospodarowywanie na terenach wiejskich bioodpadów we własnym zakresie;
- efektywny recykling i przygotowanie do ponownego użycia, w tym modernizację instalacji służących przetwarzaniu odpadów, dążenie do zwiększenia ilości odpadów poddawanej recyklingowi;
- efektywne metody odzysku i unieszkodliwiania odpadów;
- ograniczanie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

W kontekście analizowanego projektu planu miejscowego istotne jest dążenie do wykonania polityk i założeń w zakresie właściwej gospodarki odpadami, realizacji programów wodno-kanalizacyjnych, energooszczędności, wodooszczędności oraz ograniczenia transportochłonności, w tym poprzez skupienie zabudowy w istniejących strukturach osadniczych.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Trzcianka na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028

Program wskazuje następujące cele, długookresowe kierunki interwencji oraz zadania ukierunkowane na ochronę środowiska:

Tabela 1. Cele, kierunki interwencji, wybrane zadania oraz ustalenia projektu planu miejscowego

Cele	Kierunki interwencji	Ustalenia projektu planu miejscowego
Ochrona powietrza i klimatu		
Poprawa stanu powietrza na obszarze gminy Trzcianka.	1. Prowadzenie monitoringu jakości w powietrzu zgodnie z wymaganiami ustawowymi. powietrza i ocena poziomu zanieczyszczeń 2. Edukacja ekologiczna mieszkańców na temat zanieczyszczeń z niskiej emisji i szkodliwości spalania odpadów w kotłowniach domowych 3. Modernizacja systemów ogrzewania na terenie gminy poprzez zastosowanie źródeł ciepła innych niż węglowe (stopniowa likwidacja kotłowni wyposażonych w stare wyeksploatowane kotły opalane węglem na rzecz podłączania do sieci ciepłej, instalowania kotłowni gazowych, olejowych lub opalanych biomasą czy ekogroszkiem). 4. Wymiana niskosprawnych kotłów węglowych na inne źródła energii. 5. Termomodernizacja istniejących budynków, stosowanie energooszczędnych materiałów i technologii przy	1. Działalność prowadzona na obszarze objętym planem nie może powodować uciążliwości dla środowiska, polegających na przekraczaniu standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych oraz na wykraczaniu poza granice nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny. 2. Zakaz lokalizowania przedsięwzięć (poza inwestycjami celu publicznego) mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. 3. Dopuszcza się rozbudowę, remont i przebudowę istniejącego uzbrojenia terenu oraz realizację nowych jego elementów, przy zachowaniu ustaleń planu oraz ustaleń przepisów odrębnych. 4. Energia cieplna: zastosować niskoemisyjne źródła energii (np. gaz, olej opałowy); dopuszcza się wykorzystanie niekonwencjonalnych i odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Cele	Kierunki interwencji	Ustalenia projektu planu miejscowego
	budowie nowych obiektów. 6. Tworzenie programu gazyfikacji i jego sukcesywna realizacja. 7. Budowa i modernizacja istniejących dróg i linii kolejowych oraz systematyczne usprawnianie komunikacji zbiorowej. 8. Wspieranie rozwoju ruchu rowerowego poprzez likwidację barier technicznych. 9. Utrzymywanie i budowa stref zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych.	
Ochrona przed hałasem		
Niedopuszczenie do pogarszania się klimatu akustycznego na obszarach, gdzie sytuacja jest korzystna, jak również zmniejszenie oddziaływania hałasu na mieszkańców i środowisko poprzez jego obniżenie do poziomu obowiązujących standardów.	1. Propagowanie budowy ścieżek rowerowych. 2. Propagowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających powstawaniu i przenikaniu hałasu do środowiska obejmujące: prowadzenie nasadzeń zieleni ochronnej przy drogach, stosowanie ograniczeń prędkości, stosowanie tzw. cichych nawierzchni przybudowie lub modernizacji dróg (asfalt porowaty (pa), dwuwarstwowe nawierzchnie porowate, mnu- mieszanka o nieciąglym uziarnieniu lub sm-mastyks grysowy, mieszanka z dodatkiem gumy). 3. Ograniczanie emisji hałasu przemysłowego m.in. poprzez kontrole przestrzegania dopuszczalnej emisji hałasu, wprowadzanie urządzeń ograniczających emisję hałasu. 4. Preferowanie mało konfliktowych lokalizacji obiektów przemysłowych przy opracowywaniu planów zagospodarowania przestrzennego i w procedurach inwestycyjnych. 5. Stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania, czyli podziału na strefy od najbardziej narażonej na hałas do strefy o najbardziej rygorystycznych wymogach ochrony akustycznej. 6. Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania	1. Działalność prowadzona na obszarze objętym planem nie może powodować uciążliwości dla środowiska, polegających na przekraczaniu standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych oraz na wykraczaniu poza granice nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny 2. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów usług oraz dla terenu usług nauki ustala się zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, określonych w przepisach odrębnych. 3. Dla terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, terenów zabudowy zagrodowej oraz terenu usług sportu i rekreacji ustala się zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, określonych w przepisach odrębnych,. 4. Zakaz lokalizowania przedsięwzięć (poza inwestycjami celu publicznego) mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Cele	Kierunki interwencji	Ustalenia projektu planu miejscowego
	przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem oraz obszarów ograniczonego użytkowania.	
Pola elektromagnetyczne		
Minimalizacja oddziaływania oraz bieżąca kontrola źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego	1. Monitoring potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych i prowadzenie bazy danych (m.in. w kontekście rozwijających się sieci stacji bazowych telefonii komórkowej). 2. Współpracę gminy ze służbami kontrolno- pomiarowymi oraz identyfikowanie miejsc wymagających badań poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, współpraca przy inwentaryzacji źródeł elektromagnetycznych. 3. Preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych. 4. Edukację ekologiczną mieszkańców w zakresie rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych. 5. Propagowanie lokalizacji linii elektromagnetycznych o napięciu 110 kV i wyższym poza terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową oraz miejscem dostępu dla ludności	1. Działalność prowadzona na obszarze objętym planem nie może powodować uciążliwości dla środowiska, polegających na przekraczaniu standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych oraz na wykraczaniu poza granice nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny.
Gospodarowanie wodami		
Poprawa stanu ekologicznego i chemicznego wód oraz osiągnięcie i utrzymanie dobrego ich stanu.	1. Działania edukacyjne społeczności lokalnej w zakresie: - zwiększania racjonalności wykorzystania wody oraz środków wpływających negatywnie na jej stan (w tym np. środków piorących, detergentów, środków ochrony roślin). - szkodliwości dla środowiska i zdrowia ludzi zanieczyszczeń wydostających się z nieszczelnych zbiorników do gromadzenia ścieków oraz	1. Działalność prowadzona na obszarze objętym planem nie może powodować uciążliwości dla środowiska, polegających na przekraczaniu standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych oraz na wykraczaniu poza granice nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny. 2. Zakaz lokalizowania przedsięwzięć (poza inwestycjami celu publicznego) mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. 3. Dopuszcza się rozbudowę, remont i przebudowę istniejącego uzbrojenia terenu

Cele	Kierunki interwencji	Ustalenia projektu planu miejscowego
	wylewania ich zawartości na tereny upraw i działek, 2. Odbudowa i utrzymanie odpowiedniego stanu systemów melioracyjnych. 3. Ograniczanie negatywnego wpływu zanieczyszczeń z rolnictwa na jakość wód.	oraz realizację nowych jego elementów, przy zachowaniu ustaleń planu oraz ustaleń przepisów odrębnych. 4. Wody opadowe lub roztopowe: należy odprowadzać zgodnie z przepisami odrębnymi. 5. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi oraz do celów przeciwpożarowych i produkcyjnych: docelowo z sieci wodociągowej, z wykorzystaniem istniejących i projektowanych komunalnych urządzeń zaopatrzenia w wodę lub zgodnie z przepisami odrębnymi
Gospodarka wodno-ściekowa		
Rozbudowa systemu gospodarki wodno-ściekowej	1. Budowa, rozbudowa i systematyczna modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. 2. Wspieranie budowy oczyszczalni przydomowych w miejscach, w których budowa kanalizacji sanitarnej nie jest uzasadniona ekonomicznie. 3. Budowa systemów podczyszczających wzdłuż modernizowanych i nowo powstających dróg. 4. Wzmożenie działań kontrolnych i egzekucyjnych posiadania przez właścicieli nieruchomości, dokumentacji stwierdzających korzystanie z usług usuwania ścieków ze zbiorników bezodpływowych przez uprawnione do tego podmioty w celu eliminacji nielegalnego zrzutu ścieków komunalnych. 5. Działania edukacyjne społeczności lokalnej w zakresie: - szkodliwości dla środowiska i zdrowia ludzi zanieczyszczeń wydostających się z nieszczelnych zbiorników do gromadzenia ścieków oraz wylewania ich zawartości na tereny upraw i działek, - zwiększania racjonalności wykorzystania wody oraz środków wpływających negatywnie na jej stan (w tym np. środków piorących, detergentów, środków ochrony roślin).	1. Ścieki bytowe i przemysłowe: docelowo odprowadzać do sieci kanalizacji sanitarnej a do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej - zgodnie z przepisami odrębnymi. 2. Działalność prowadzona na obszarze objętym planem nie może powodować uciążliwości dla środowiska, polegających na przekraczaniu standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych oraz na wykraczaniu poza granice nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny. 3. Zakaz lokalizowania przedsięwzięć (poza inwestycjami celu publicznego) mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,. 4. Dopuszcza się rozbudowę, remont i przebudowę istniejącego uzbrojenia terenu oraz realizację nowych jego elementów, przy zachowaniu ustaleń planu oraz ustaleń przepisów odrębnych. 5. Wody opadowe lub roztopowe: należy odprowadzać zgodnie z przepisami odrębnymi.

Cele	Kierunki interwencji	Ustalenia projektu planu miejscowego
Ochrona gleb		
Ochrona i właściwe wykorzystanie istniejących zasobów glebowych oraz rewitalizacja terenów zdegradowanych ekologicznie. Efektywne wykorzystanie eksploatowanych złóż zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska, ochrona zasobów złóż nieeksploatowanych oraz terenów przewidzianych pod przyszłą eksploatację	1. Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego gminy ochrony gruntów wartościowych dla rolnictwa. 2. Monitoring użytków rolnych w celu przeciwdziałania nadmiernemu zakwaszaniu gleb. 3. Ochrona gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze. 4. Przeprowadzenie remontów dróg, których stan zagraża lub wpływa niekorzystnie na przylegające gleby. 5. Promowanie ograniczeń w gospodarowaniu środkami chemicznymi w rolnictwie. 6. Propagowanie prowadzenia rodzinnych gospodarstw rolnych produkujących m.in. zdrową żywność. 7. Prowadzenie wielokierunkowej edukacji rolników i użytkowników gruntów – wdrażanie i upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej. 8. Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności oraz promocji takiej żywności. 9. Zachowanie śródpolnych zadrzewień, zakrzewień, kompleksów leśnych i nieużytków podmokłych, jako ważnych elementów funkcjonalnych struktury ekologicznej i obiektów warunkujących utrzymanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych na obszarach rolniczych. 10. Właściwa polityka zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo – zalesianie gruntów rolnych niskich klas oraz nieużytków. 11. Promocja rolnictwa ekologicznego. 12. Właściwe przechowywanie nawozów organicznych	1. Ścieki bytowe i przemysłowe: docelowo odprowadzać do sieci kanalizacji sanitarnej a do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej - zgodnie z przepisami odrębnymi. 2. Działalność prowadzona na obszarze objętym planem nie może powodować uciążliwości dla środowiska, polegających na przekraczaniu standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych oraz na wykraczaniu poza granice nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny. 3. Zakaz lokalizowania przedsięwzięć (poza inwestycjami celu publicznego) mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. 4. Wody opadowe lub roztopowe: należy odprowadzać zgodnie z przepisami odrębnymi.

Cele	Kierunki interwencji	Ustalenia projektu planu miejscowego
	(gnojówka, gnojownica, obornik). 13. Wdrażanie i przestrzeganie zasad kodeksu dobrych praktyk rolniczych. 14. Ścisła współpraca organów administracji geologicznej z władzami samorządowymi w zakresie gospodarowania zasobami kopalin na wszystkich etapach prac geologicznych i górniczych. 15. Optymalne wykorzystanie kopalin (kopalin głównych i towarzyszących). 16. Prowadzenie geologicznych prac poszukiwawczych oraz prac rozpoznawczych na terenach perspektywicznych. 17. Ochrona zasobów perspektywicznych kopalin poprzez stosowanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. 18. Zapobieganie nielegalnej eksploatacji kopalin.	
Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów		
Osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie, a także ogólna minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów komunalnych.	1. Coroczna analiza funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy. 2. Edukacja ekologiczna w zakresie segregacji i możliwości ponownego wykorzystania odpadów oraz wpływu odpadów na środowisko. 3. Bieżąca kontrola nad powstającymi miejscami nielegalnego składowania odpadów („dzikimi wysypiskami”) i egzekwowanie kar za składowanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych. 4. Prowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej szkodliwości wyrobów azbestowych i sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy.	1. Ustala się obowiązek wyposażenia nieruchomości w odpowiednio przygotowane miejsca do zbierania odpadów, na warunkach określonych w przepisach odrębnych.
Zasoby przyrodnicze		

Cele	Kierunki interwencji	Ustalenia projektu planu miejscowego
Ochrona obiektów cennych przyrodniczo oraz walorów krajobrazu rekreacyjnego i rolniczego. Zachowanie i wzrost bioróżnorodności istniejących zasobów leśnych	1. Upowszechnianie form indywidualnej ochrony przyrody w postaci użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, stanowisk dokumentacyjnych przyrody nieożywionej, pomników przyrody. 2. Wspieranie zalesiania gruntów porolnych i zdegradowanych gatunkami rodzimymi. 3. Wspomaganie urządzania i utrzymania terenów zieleni, zadrzewień i zakrzewień oraz parków. 4. Przeprowadzanie prac inwentaryzacyjnych w zakresie oceny stanu i rozpoznawania zagrożeń różnorodności biologicznej (wykonanie nowych i aktualizacja istniejących waloryzacji przyrodniczych). 5. Bieżąca ochrona i doskonalenie systemu obszarów i obiektów prawnie chronionych, w tym wdrożeniu sieci Natura2000. 6. Prowadzenie bieżącej weryfikacji możliwości rozwoju gospodarczego gminy z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 7. Ochrona i renaturalizacja ciągów i połączeń ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem dolin rzecznych. 8. Selektywny dostęp do terenów cennych przyrodniczo oraz ochronie tych terenów przed zainwestowaniem i tzw. dzikim zagospodarowaniem. 9. Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska w odniesieniu do obiektów turystycznych i rekreacyjnych. 10. Promowanie zasad zrównoważonej gospodarki rolnej w tym zasad KDPR. 11. Uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w strategiach rozwoju poszczególnych sektorów	1. Plan ustala tereny lasu oraz tereny wód powierzchniowych. 2. Działalność prowadzona na obszarze objętym planem nie może powodować uciążliwości dla środowiska, polegających na przekraczaniu standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych oraz na wykraczaniu poza granice nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny. 3. Zakaz lokalizowania przedsięwzięć (poza inwestycjami celu publicznego) mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko 4. Wody opadowe lub roztopowe: należy odprowadzać zgodnie z przepisami odrębnymi. 5. Ścieki bytowe i przemysłowe: docelowo odprowadzać do sieci kanalizacji sanitarnej a do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej - zgodnie z przepisami odrębnymi.

Cele	Kierunki interwencji	Ustalenia projektu planu miejscowego
	gospodarki oraz w planach rozwoju lokalnego. 12. Kreowanie właściwych postaw społecznych w ramach szeroko rozumianej edukacji ekologicznej. 13. . Propagowanie zagospodarowania przestrzennego gminy i wyznaczeniu terenów w mpzp z uwzględnieniem optymalnego kształtowania struktury przestrzennej rozmieszczania lasów i zróżnicowania struktury gatunkowej lasów. 14. Przystosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych. 15. . Wspieranie prowadzenia racjonalnej przyrodniczo i społecznie gospodarki leśnej. 16. Aktualizacja planów urządzania lasu (dla lasów publicznych) oraz opracowywaniu i aktualizacji uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów prywatnych. 17. Objęcie szczególnym nadzorem lasów pozostających poza własnością Skarbu Państwa, 18. Monitoring środowiskaleśnego i przeciwdziałaniu stanom niepożądanym (pożary, szkodniki, choroby). 19. Wspieranie proekologicznej gospodarki leśnej, prowadzonej przez nadleśnictwa w oparciu o plany urządzania lasu. 20. Bieżące utrzymanie istniejących terenów zieleni oraz ich rozwoju.	
Energia odnawialna		
Zmniejszenie energochłonności gospodarki i zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	1. Podniesienie świadomości społecznej i wspieranie budowy instalacji wykorzystujących energię odnawialną. 2. Przygotowanie listy priorytetów w zakresie wykorzystania odnawialnych	1. Na terenach gruntów ornych oraz upraw lub elektrowni słonecznej, oznaczonych symbolami 1RNR-PEF, 2RNR-PEF, 3RNR-PEF, 4RNR-PEF, 5RNR-PEF, 6RNR-PEF, 7RNR-PEF, 8RNR-PEF i 9RNR-PEF: dopuszcza się realizację budynków związanych z obsługą elektrowni słonecznej, dopuszcza

Cele	Kierunki interwencji	Ustalenia projektu planu miejscowego
	źródeł energii. 3. Wspieranie tworzenia sprawnie funkcjonującego systemu konsultacji dotyczących OZE. 4. Wspieranie inicjatyw podejmowanych w zakresie zastępowania, jako nośnika energii, paliwa stałego źródłami energii odnawialnej. 5. Popularyzacja i wdrożenie najlepszych praktyk w dziedzinie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w sferze rozwiązań technologicznych, organizacyjnych i finansowych.	się realizację paneli słonecznych, dopuszcza się realizację magazynów energii. 2. Energia ciepła do celów technologicznych: dopuszcza się wykorzystanie niekonwencjonalnych i odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi.
Zagrożenia poważnymi awariami		
Kształtowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i transportu materiałów niebezpiecznych. Opracowanie systemu skutecznego informowania społeczeństwa o wystąpieniu zagrożenia środowiska.	1. Aktualizacja informacji o zakładach, w których możliwe jest wystąpienie poważnej awarii. 2. Edukacja społeczeństwa w zakresie właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia. 3. Współpraca ze służbami ratowniczymi oraz instytucjami odpowiedzialnymi za właściwe unieszkodliwienie odpadów w zakresie ustalenia miejsc tymczasowego gromadzenia i unieszkodliwienia odpadów powstałych podczas usuwania awarii. 4. Dofinansowanie jednostek ratowniczych w zakresie zakupu sprzętu i materiałów do prowadzenia akcji ratowniczych. 5. Współpraca ze służbami ratowniczymi w zakresie organizowania i przeprowadzenia szkoleń w zakresie ratownictwa.	1. Działalność prowadzona na obszarze objętym planem nie może powodować uciążliwości dla środowiska, polegających na przekraczaniu standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych oraz na wykraczaniu poza granice nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny. 2. Zakaz lokalizowania przedsięwzięć (poza inwestycjami celu publicznego) mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Źródło: Opracowanie własne

Przedmiotowe działania dotyczą całego obszaru gminy Trzcianki. Ustalenia projektu planu miejscowego wpisują się w ustalenia przedmiotowego Programu, jak i wymienionych dokumentów wyższego rzędu.

3.5. Projektowana zmiana kierunków zagospodarowania terenu

Dla znacznej części obszaru objętego projektem planu miejscowego nie obowiązuje obecnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dla przedmiotowego obszaru obowiązują uchwały:

- Rady Miejskiej Trzcianki nr XXXVI/235/96 z dnia 29.08.1996 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka – dotyczy zalesień i dolesień na terenie gminy,
- Rady Miejskiej Trzcianki nr XXIII/242/2000 z dnia 25.05.2000 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka we wsi Siedlisko na działce nr 255.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu, działalność rolnicza na danym obszarze nie ulegnie znacznemu ograniczeniu w stosunku do zabudowy mieszkaniowej, zarówno jednorodzinnej, wielorodzinnej, jak i usługowej. Na terenie przewiduje się tereny zabudowy zagrodowej, Rozwój tych form zabudowy będzie odbywał się w harmonii z istniejącą infrastrukturą techniczną i drogową, co pozwoli na zrównoważony rozwój przestrzenny.

Projekt wyznacza tereny gruntów ornych, tereny łąk i pastwisk oraz upraw, pól i łąk oraz lasów. Projekt planu uwzględnia również grunty przeznaczone pod uprawy rolne oraz tereny przewidziane na lokalizację elektrowni słonecznej. Takie rozwiązanie może w przyszłości przyczynić się do rozwoju energetyki odnawialnej, wspierając tym samym ekologiczne i zrównoważone źródła energii.

Obszary przeznaczone pod zabudowę są zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zagospodarowanych, co stanowi naturalną kontynuację rozwoju urbanistycznego miejscowości objętych planem. Dzięki temu zachowana zostanie spójność przestrzenna oraz funkcjonalna, umożliwiając stopniowe i kontrolowane przekształcenia terenu zgodnie z potrzebami społeczności lokalnej.

3.6. Analiza ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Projekt planu miejscowego dotyczy obszaru o powierzchni około 1215 ha, dla którego w nieznacznej części obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (szczegóły – patrz pkt 5). Obszar opracowania projektu planu jest w znacznej części wykorzystywany rolniczo. Projektowany plan miejscowy wyznacza:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone symbolami 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN, 6MN, 7MN, 8MN, 9MN, 10MN, 11MN, 12MN, 13MN, 14MN, 15MN, 16MN, 17MN, 18MN, 19MN, 20MN, 21MN, 22MN, 23MN, 24MN, 25MN, 26MN, 27MN, 28MN, 29MN, 30MN, 31MN, 32MN, 33MN, 34MN, 35MN, 36MN, 37MN, 38MN, 39MN, 40MN, 41MN, 42MN, 43MN, 44MN, 45MN, 46MN, 47MN, 48MN, 49MN, 50MN, 51MN,;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczone symbolami 1MW i 2MW;
- 3) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług, oznaczony symbolem 1MN-U i 2MN-U;
- 4) tereny usług, oznaczone symbolami 1U, 2U, 3U, 4U, 5U, 6U, 7U, 8U i 9U;
- 5) teren usług kultu religijnego, oznaczony symbolem UR;
- 6) tereny usług sportu i rekreacji, oznaczony symbolem 1US i 2US;
- 7) teren usług bezpieczeństwa i porządku publicznego, oznaczony symbolem UB;
- 8) tereny dróg zbiorczych, oznaczone symbolami 1KDZ i 2KDZ;
- 9) teren drogi głównej, oznaczony symbolem KDG;

- 10) tereny dróg dojazdowych, oznaczone symbolami 1KDD, 2KDD, 3KDD, 4KDD, 5KDD, 6KDD, 7KDD i 8KDD;
- 11) tereny komunikacji drogowej wewnętrznej, oznaczone symbolami 1KR, 2KR, 3KR, 4KR, 5KR, 6KR, 7KR, 8KR, 9KR, 10KR, 11KR, 12KR, 13KR, 14KR, 15KR, 16KR, 17KR, 18KR, 19KR, 20KR i 21KR;
- 12) teren infrastruktury wodociągowej, oznaczony symbolem IW;
- 13) tereny rolnictwa z zakazem zabudowy, oznaczone symbolami 1RN, 2RN, 3RN, 4RN, 5RN, 6RN, 7RN, 8RN, 9RN, 10RN, 11RN, 12RN, 13RN, 14RN, 15RN, 16RN, 17RN, 18RN, 19RN, 20RN, 21RN, 22RN, 23RN, 24RN, 25RN i 26RN;
- 14) teren zabudowy związanej z rolnictwem, oznaczony symbolem RZ;
- 15) tereny zabudowy zagrodowej, oznaczone symbolami 1RZM, 2RZM, 3RZM, 4RZM, 5RZM, 6RZM, 7RZM, 8RZM, 9RZM, 10RZM, 11RZM, 12RZM, 13RZM, 14RZM, 15RZM, 16RZM, 17RZM i 18RZM;
- 16) tereny wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczone symbolami 1WS, 2WS, 3WS, 4WS, 5WS i 6WS;
- 17) tereny lasu, oznaczone symbolami 1L, 2L, 3L, 4L, 5L, 6L, 7L, 8L, 9L, 10L, 11L, 12L, 13L, 14L, 15L, 16L, 17L, 18L, 19L, 20L, 21L, 22L, 23L, 24L, 25L, 26L, 27L, 28L, 29L, 30L i 31L;
- 18) teren cmentarza czynnego, oznaczony symbolem CC;
- 19) tereny elektrowni słonecznej lub gruntów ornych oraz upraw, oznaczone symbolami 1PEF-RNR, 2PEF-RNR, 3PEF-RNR, 4PEF-RNR, 5PEF-RNR, 6PEF-RNR, 7PEF-RNR, 8PEF-RNR, 9PEF-RNR, 10PEF-RNR i 11PEF-RNR.

Plan miejscowy wyznacza nowe tereny pod zabudowę zarówno mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną tereny usług wraz towarzyszącą infrastrukturą techniczną oraz komunikacyjną. Wyznacza tereny gruntów ornych, tereny zabudowy związanej z rolnictwem, łąk i pastwisk, lasów itp. Tereny objęte projektem planu miejscowego objęte są już zabudową, a zatem plan nawiązuje do występującej struktury przestrzennej. Uchwalenie planu umożliwi stopniowy rozwój miejscowości oraz infrastruktury technicznej.

3.7. Zagrożenia na etapie funkcjonowania ustaleń projektu planu miejscowego

Do zagrożeń, jakie mogą się pojawić na etapie funkcjonowania planu miejscowego można zaliczyć niewłaściwe wykonanie planu miejscowego w zakresie:

- gospodarki wodno-ściekowej;
- gospodarki odpadami;
- emisji hałasu;
- sposobu użytkowania terenu – niezgodnie z przeznaczeniem wyznaczonym w planie miejscowym w zakresie funkcji oraz gabarytów obiektów;
- zanieczyszczenia powietrza tj. stosowania rozwiązań niezgodnych z ustaleniami planu miejscowego oraz obowiązującymi przepisami w zakresie zaopatrzenia w ciepło i ograniczenie niskiej emisji.

Plan miejscowy zawiera uregulowania dotyczące ww. kwestii. Ich egzekwowaniem zajmować się będą natomiast organy właściwe według swojej kompetencji rzeczowej i miejscowej.

Dodatkowym zagrożeniem jest potencjalne wystąpienie katastrofy ekologicznej. Plan miejscowy również w tym przypadku zawiera zapisy regulujące kwestie dopuszczonych działalności na obszarze opracowania projektu planu miejscowego. Należy zatem przyjąć, że jeżeli ustalenia planu miejscowego będą należycie stosowane, nie dojdzie do naruszeń w tym zakresie.

4. Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Projekt planu miejscowego dotyczy obszaru, dla którego w znacznej części nie obowiązuje plan miejscowy. Obszar planu obejmuje głównie tereny rolne, zabudowy zagrodowej oraz lasów. Dla części terenów sąsiednich obowiązują już plany, które ustalają dla tych terenów funkcję i przeznaczenie. Procedowany plan ustala tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usług, sportu i rekreacji, usług bezpieczeństwa i porządku publicznego, dróg, infrastruktury technicznej, gruntów ornych oraz upraw, łąk i pastwisk, zabudowy związanej z rolnictwem, zabudowy zagrodowej, wód powierzchniowych, lasu, cmentarza, gruntów ornych oraz upraw lub elektrowni słonecznej. Środowisko zostało więc już zmienione w wyniku działalności rolniczej, usługowej oraz osadnictwa ludzkiego. Zakres przekształceń będzie miał charakter:

- bezpośredni – mogą one powstawać bezpośrednio w związku z realizacją oraz funkcjonowaniem działalności,
- pośredni lub wtórny – mogą one występować jako wpływ innego bezpośredniego oddziaływania (wpływ drugiego, trzeciego stopnia, w zależności od tego, jaka jest przyczyna powstania),
- skumulowany – mogą one przejawiać się jako suma skutków realizacji różnych rodzajów działalności rozpatrywanych łącznie, także sumarycznie z oddziaływaniem istniejących już wcześniej przedsięwzięć,
- krótkoterminowe i chwilowe – najczęściej oddziaływania te powstają w związku z bezpośrednim momentem realizacji przedsięwzięcia, niekiedy także w krótkim okresie jego późniejszego funkcjonowania,
- średnioterminowe – wiążą się one zarówno z okresem realizacji inwestycji, jej rozruchem, jak również z chwilą jej całkowitego wdrożenia,
- długoterminowe i stałe – których konsekwencje są widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale i nieprzerwanie, bezustannie po wystąpieniu oddziaływania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w planie miejscowym następuje ustalenie przeznaczenia terenu – funkcji, rozmieszczenia inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy (parametry). Oznacza to, że plan miejscowy, poprzez swoje zapisy, określa maksymalne ramy inwestycji możliwych do realizacji na danym terenie. Jednocześnie plan miejscowy nie określa czasu ich realizacji. Tym samym realizacja zapisów planu miejscowego, poprzez realizację poszczególnych inwestycji, może trwać przez wiele lat. Stąd też możliwe są do przewidzenia tylko kierunki zjawisk, które potencjalnie będą zachodziły w środowisku w wyniku realizacji projektu planu.

Odwołanie w projekcie planu miejscowego do przepisów odrębnych jest odwołaniem do aktu prawnego – ustawy, rozporządzenia, uchwały dotyczącej danego zagadnienia. Plan miejscowy jako akt prawa miejscowego musi być zgodny z innymi obowiązującymi przepisami, jednakże nie może powielać treści tych przepisów w swojej treści. Jednocześnie ustalenia projektu planu miejscowego nie mogą zakazywać rozwiązań, które są dopuszczone w aktach wyższego rzędu. Dynamika życia społeczno- gospodarczego powoduje, że przepisy dotyczące danych dziedzin podlegają zmianom i dostosowaniu do aktualnego stanu wiedzy oraz potrzeb. Z tych względów odwołanie w projekcie planu miejscowego do konkretnej ustawy, rozporządzenia, uchwały, w przypadku zmiany tego aktu w całości, części lub jego uchyleniu, zastąpieniu innym aktem prawnym, powodowałoby nieaktualność samego planu miejscowego. Najważniejsze przepisy, ale nie wszystkie, które miały

wpływ na ustalenia projektu planu miejscowego zostały wymienione w rozdziale 1.2). Materiały źródłowe oraz podstawowe przepisy prawne, a także w przypisach niniejszej prognozy. Należy także zauważyć, że Rządowe Centrum Legislacji prowadzi pod adresem www.rcl.gov.pl Publiczny Portal Informacji o Prawie, poprzez który zapewnia obywatelom dostęp do obowiązujących przepisów prawa, również w systemie hasłowym (dziejzinowym).

Poniżej przedstawiono najistotniejsze oddziaływania ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego na najważniejsze elementy środowiska.

Powierzchnia ziemi, zasoby i krajobraz

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje tereny już w znacznym stopniu zainwestowane i przekształcone pod tereny rolnicze i pod zabudowę mieszkaniową czy usługową. W związku z tym wpływ ustaleń planu na powierzchnię ziemi, zasoby i krajobraz należy rozpatrywać w kontekście dalszego porządkowania istniejącego zagospodarowania oraz minimalizacji negatywnych skutków wynikających z dotychczasowych przekształceń.

Ustalenia planu przewidują utrzymanie istniejącego użytkowania terenów oraz dostosowanie niektórych obszarów do aktualnych potrzeb funkcjonalno-przestrzennych. W związku z tym bezpośredni wpływ na powierzchnię ziemi będzie ograniczony do minimalnych zmian związanych z modernizacją infrastruktury technicznej oraz ewentualną budową nowych obiektów. Ustalenia planu miejscowego przewidują znaczącą powierzchnię przeznaczoną do realizacji upraw rolniczych. Należy w tym miejscu wyjaśnić, że ustalenia planu miejscowego nie określają zasad prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej, prowadzącej do ograniczania oddziaływania na środowisko. Tego rodzaju obostrzenia i zasady prowadzenia racjonalnej i odpowiedzialnej gospodarki rolnej są uregulowane w przepisach odrębnych oraz w kodeksach dobrych praktyk.

W wyniku przyjęcia planu przewiduje się następujące oddziaływania na powierzchnię ziemi, zasoby i krajobraz:

- negatywne, bezpośrednie (stałe, ale jedynie lokalne) - przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi opisywanego terenu związane głównie z wykopami pod fundamenty nowych obiektów czy przeznaczenie obszarów pod budowę dróg wewnętrznych, które będzie wymagało zajęcia powierzchniowego terenu i uszczelnienia go zgodnie z technologią budowy obiektów komunikacyjnych,
- pozytywne, długoterminowe, stałe - brak możliwości realizacji inwestycji (z wyjątkiem inwestycji celu publicznego) mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, przez co nie powinny powstać oddziaływania wpływające w sposób znaczący negatywnie na powierzchnię ziemi.
- negatywne, stałe i bezpośrednie - pojawianie się obiektów kubaturowych w niezabudowanych dotychczas przestrzeniach, ich skala i rodzaj oddziaływania związany będzie z zagospodarowaniem poszczególnych działek,
- pozytywne, długoterminowe, bezpośrednie - zastosowanie określonych w planie warunków dotyczących kształtowania i lokalizacji zabudowy, zasad zachowania ładu przestrzennego, zasad lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- pozytywne, długoterminowe - zachowanie istniejących lasów,
- pozytywne, długoterminowe, pośrednie - związane ze skupieniem obiektów uciążliwych na jednej przestrzeni, w pobliżu już istniejących ciągów komunikacyjnych i terenów o podobnych funkcjach, dzięki czemu nieznacznie negatywne przekształcenie krajobrazu nastąpi w jednym miejscu, nie pogarszając krajobrazu na terenie całej gminy, nie dojdzie

także do przemieszania funkcji mogących potencjalnie kolidować ze sobą, planowane w planie przeznaczania terenów są jednorodne.

Zasoby wodne

Projekt planu miejscowego przewiduje zapatrzenie w wodę, w tym do celów przeciwpożarowych, docelowo z sieci wodociągowej. Odprowadzanie ścieków ma nastąpić do sieci kanalizacji sanitarnej, a do czasu jej wybudowania – zgodnie z przepisami odrębnymi. Teren objęty projektem planu miejscowego na terenach zurbanizowanych wyposażony jest w sieć wodociągową, która może być rozbudowywana. W planie miejscowym wyznaczono także dla poszczególnych terenów minimalną powierzchnię biologicznie czynną. Ustalenia projektu planu miejscowego tylko w niewielkim stopniu wiązać się mogą ze zwiększeniem zapotrzebowania na wodę i odprowadzaniem ścieków. Niemniej jednak nowy obszar przeznaczony pod zabudowę, położony jest w sąsiedztwie istniejących, co niewątpliwie wpływa pozytywnie na sposób wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej. W planie miejscowym określono możliwość częściowego kanalizowania rowów melioracyjnych (na wyznaczonych terenach) oraz możliwość realizacji budowli związanych z funkcją podstawową terenu – wody powierzchniowe śródlądowe, w celu prawidłowej realizacji gospodarki wodnej. Nie przewiduje się w tym zakresie negatywnego oddziaływania na środowisko. Realizacja skanalizowania rowu melioracyjnego wymaga zachowania każdorazowo jego drożności i parametrów pozwalających na przyjęcie odpowiedniej ilości wód – w tym dostosowania rozwiązań do częstotliwości występowania opadów nawałnych. Realizacja budowli, o których mowa wyżej, ma natomiast na celu wsparcie prowadzenia prawidłowej gospodarki wodnej.

Zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na terenie przedmiotowego planu szczegółowo określa art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 poz. 399).

W wyniku przyjęcia planu przewiduje się następujące oddziaływanie:

- negatywne, długoterminowe, stałe - wprowadzenie powierzchni nieprzepuszczalnych (np. dróg) może powodować odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie,
- nieznacznie negatywne, chwilowe, bezpośrednie - zanieczyszczenie wód podziemnych może nastąpić jedynie w pojedynczych, incydentalnych wypadkach podczas realizacji ustaleń planu głównie podczas realizacji inwestycji, aczkolwiek nie powinno to wpłynąć na pogorszenie dotychczasowego stanu jednolitych części wód podziemnych,
- negatywne pośrednie, okresowe - dopuszczenie realizacji indywidualnych ujęć wód oraz stosowanie do czasu realizacji sieci kanalizacyjnej bezodpływowych zbiorników do gromadzenia ścieków bytowych w granicach działek budowlanych i indywidualnych mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków (analizowany obszar nie jest uzbrojony w sieci kanalizacyjne, w jego sąsiedztwie również one nie występują).

Różnorodność biologiczna, fauna i flora

Przedmiotowy projekt planu miejscowego dotyczy obszaru przekształconego przez człowieka tj. obecnie wykorzystywanego rolniczo i częściowo zurbanizowanego. Na terenie objętym planem występują również tereny zielone – lasy. Znacząca część terenu objętego projektem planu miejscowego jest dopuszcza realizację elektrowni słonecznych. Należy w tym miejscu zauważyć, że wszelkie kwestie związane z oddziaływaniem planowanych instalacji fotowoltaicznych na środowisko, została opisana i uwzględniona w wydanych dla przedmiotowych przedsięwzięć decyzjach środowiskowych.

W wyniku przyjęcia planu przewiduje się następujące oddziaływanie:

- pozytywne, stałe, bezpośrednie i długoterminowe - zachowanie istniejących lasów jako ostoji bioróżnorodności,
- pozytywne, stałe, długotrwałe i bezpośrednie - zakaz lokalizowania większości przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
- pozytywne, stałe, bezpośrednie, długoterminowe - zakazanie działalności powodującej uciążliwości dla środowiska, polegających na przekraczaniu standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych oraz na wykraczaniu poza granice nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny,
- pozytywne, stałe, bezpośrednie i długoterminowe - zapis dotyczący udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenie przeznaczonym pod zabudowę,
- nieznaczne negatywne, krótkoterminowe, bezpośrednie, stałe – wymiana bądź rozwój zabudowy, w wyniku czego zostanie częściowo zniszczona szata roślinna. Należy zaznaczyć, że w wyniku realizacji inwestycji zniszczona zostanie szata roślinna o niskiej przydatności przyrodniczej, a więc nie ulegną degradacji cenne ani rzadkie gatunki roślin. Flora przedmiotowego obszaru zostanie w sposób trwały zmieniona i zastąpiona roślinnością towarzyszącą budynkom. Prace budowlane będą powodowały również wypłaszanie zwierząt, aczkolwiek przedmiotowe oddziaływanie zaistnieje każdorazowo w przypadku zainicjowania robót budowlanych, niezależnie od ustaleń planu i bez względu na istniejący stan zagospodarowania przestrzeni,
- negatywne, długoterminowe, pośrednie, stałe - na faunę w związku z wydzielaniem działek budowlanych i ich wygradzaniem, co zmniejszy możliwość migracji dla zwierząt zwłaszcza większych ssaków.

Ludzie

Ustalenia projektu planu miejscowego nie spowodują negatywnego oddziaływania na ludzi. Realizacja ustaleń planu przyczyni się do porządkowania istniejącej zabudowy oraz infrastruktury, co wpłynie na estetykę i funkcjonalność przestrzeni miejskiej. W projekcie planu miejscowego przewidziano również ograniczenia, wynikające z położenia obszarów podlegających zabudowie w bezpośrednim sąsiedztwie czynnych cmentarzy. Obostrzenia zawarte w projekcie planu miejscowego są zbieżne z obostrzeniami określonymi w przepisach szczegółowych, które określają zasady zagospodarowania terenów w otoczeniu cmentarzy.

W wyniku przyjęcia planu przewiduje się następujące oddziaływanie:

- negatywne, pośrednie - w przypadku niepełnej realizacji wytycznych planu dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska,
- pozytywne, długotrwałe, stałe i bezpośrednie - wzrost poziomu jakości życia mieszkańców poprzez wyznaczenie obszarów usług, sportu i rekreacji, usług bezpieczeństwa i porządku publicznego, dróg, czy aktywizacji gospodarczej – tereny przeznaczone pod usługi.

System powiązań przyrodniczych, w tym obszary chronione

Brak znaczącego oddziaływania – ustalenia dokumentu planistycznego nie wpłyną znacząco na stan i funkcjonowanie głównych elementów obszarów chronionych. Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znajduje się poza granicami obszarów chronionych w ramach sieci Natura 2000. Ustalenia planu nie przewidują ingerencji w środowisko, która mogłaby prowadzić do zmian w tych terenach. Analizowany obszar nie odgrywa kluczowej roli w zachowaniu ciągłości procesów przyrodniczych ani w utrzymaniu równowagi ekologicznej

w obszarach chronionych. Ponadto skala planowanego przedsięwzięcia nie wskazuje na możliwość negatywnego oddziaływania na istniejące w gminie obszary ochrony siedliskowej i ptasiej. Przez obszar objęty planem przebiega korytarz ekologiczny „Środkowa Dolina Noteci” GKPnC-7B, jednakże zgodnie z projektem MPZP jest to teren leśny. Wobec powyższego realizacja założeń projektu planu nie będzie stanowiła zagrożenia dla ich spójności i ciągłości. Tereny głównie wykorzystywane są do działalności rolniczej - uprawy, hodowla zwierząt.

Powietrze, klimat i środowisko akustyczne

W wyniku przyjęcia planu przewiduje się następujące oddziaływanie:

- pozytywne, długoterminowe - zachowanie istniejących lasów,
- pozytywne, stałe, długotrwałe i bezpośrednie - ustalenie w planie zakazu lokalizowania przedsięwzięć (poza inwestycjami celu publicznego) mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- negatywne, długoterminowe, pośrednie, stałe - zmniejszenie terenów biologicznie czynnych, w związku z rozwojem zabudowy, co ograniczy możliwość oczyszczania się powietrza,
- negatywne, długoterminowe, bezpośrednie - zwiększenie emisji do powietrza związane ze zwiększeniem zabudowy, w tym usługowej, budową nowych dróg. Plan nie dopuszcza jednak budowy zakładów o zwiększonym czy też dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w myśl Rozporządzenia w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Pole elektromagnetyczne

Na obszarze opracowania projektu planu miejscowego lokalizacja linii elektroenergetycznych napięć znajduje się w obszarze terenu urządzeń infrastruktury technicznej, co eliminuje zagrożenie związane z działaniem pól elektromagnetycznych na ludzi w obszarze opracowania. Dodatkowo plan miejscowy wprowadza obowiązek realizowania liniowych elementów uzbrojenia terenu w formie urządzeń podziemnych (kablowych), przy czym nakaz ten nie dotyczy złączy kablowych SN i nn oraz przebudowy i remontów istniejących liniowych elementów uzbrojenia terenu

Zabytki i dobra materialne

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają ochronę istniejących zabytków i dóbr materialnych, które znajdują się na tym obszarze. Plan przewiduje ochronę terenów, na których znajdują się obiekty o wartości historycznej, architektonicznej i kulturowej, oraz nakłada obowiązki dotyczące ich konserwacji i ewentualnych prac renowacyjnych.

W wyniku przyjęcia planu przewiduje się następujące oddziaływanie:

- pozytywne, długoterminowe – objęcie ochroną konserwatorską obiektów wpisanych do rejestru zabytków, ujętych w gminnej ewidencji zabytków, stanowisk archeologicznych,
- pozytywne, długoterminowe - zakaz lokalizacji wszelkich inwestycji mogących przyczynić się do pogorszenia wyglądu obiektów i zespołów budowlanych, a także osi widokowych na te obiekty i zespoły, które mogą silnie ingerować w krajobraz kulturowy oraz których funkcja nie jest dostosowana do charakteru otoczenia zabytkowego, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji takich jak: elektrownie wiatrowe, stacje bazowe telefonii komórkowej, obiekty teletechniczne,

- pozytywne, długoterminowe bezpośrednie - nakaz zachowania lub w uzasadnionych przypadkach odtworzenia bryły historycznego budynku i kształtu dachu, zakaz stosowania zewnętrznego ocieplenia ścian dla budynków z elewacjami ceglanymi lub z dekoracją architektoniczną, nawiązanie kolorystyki elewacji do historycznych tendencji kolorystycznych występujących na danym terenie itp.,
- negatywne, długoterminowe, bezpośrednie - prowadzenie robót ziemnych przy użyciu sprzętu ciężkiego niesie za sobą niebezpieczeństwo zniszczenia ewentualnych zabytków archeologicznych występujących na przedmiotowym terenie.

4.1. Przewidywane skutki oddziaływania projektu planu miejscowego na całokształt komponentów środowiska przyrodniczego

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mają na celu zminimalizowanie negatywnego wpływu urbanizacji na środowisko przyrodnicze, jednocześnie wspierając jego ochronę i poprawę. W obszarze objętym planem, który jest już przekształcony, istotne jest zapewnienie równowagi między rozwojem a zachowaniem elementów przyrody.

Projekt planu uwzględnia ochronę terenów zieleni, zachowanie korytarzy ekologicznych oraz wprowadzenie zasad minimalizujących uszczelnianie powierzchni. Takie działania mają na celu poprawę jakości powietrza, wód oraz ochronę bioróżnorodności, przy jednoczesnym uwzględnieniu konieczności rozwoju infrastruktury miejskiej. Plan sprzyja także zachowaniu integralności krajobrazu, zarówno naturalnego, jak i kulturowego, minimalizując wpływ nowych inwestycji na estetykę i spójność przestrzenną.

Podsumowując, ustalenia planu przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju, który uwzględnia ochronę środowiska przyrodniczego, zapewniając jego trwałość i odporność na negatywne skutki działalności człowieka. Zachowanie kluczowych elementów ekosystemów oraz poprawa jakości środowiska przyczynią się do stworzenia przestrzeni przyjaznej zarówno dla ludzi, jak i dla przyrody.

4.2. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Ze względu na lokalny charakter opracowywanego dokumentu nie przewiduje się występowania zanieczyszczeń, które mogłyby rozprzestrzeniać się na znaczne odległości poza obszar objęty planem. Oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będą ograniczone do granic nieruchomości uwzględnionych w jego zakresie.

W związku z powyższym realizacja zapisów analizowanego projektu planu nie wywoła transgranicznych oddziaływań na środowisko. Przewidziane działania inwestycyjne oraz infrastrukturalne mają charakter lokalny, co wyklucza wpływ na tereny poza granicami administracyjnymi jednostki, w której plan jest realizowany.

4.3. Alternatywne rozwiązania

W trakcie prac nad planem rozważano alternatywne rozwiązania, jednakże ze względu na obowiązujące dokumenty, walory przyrodnicze obszaru opracowania, a także istniejące podziały geodezyjne, zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za najbardziej optymalne.

W działaniach szczególny nacisk położono na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko.

Realizacja projektu planu będzie się wiązać z maksymalną ochroną krajobrazu przedmiotowego obszaru, opartą o ustalenia przepisów odrębnych.

Przedstawiona koncepcja planu jest optymalna pod względem urbanistycznym, zapobiega powstawaniu konfliktów przestrzennych i równocześnie generuje najmniejsze straty w środowisku.

4.4. Zalecenia oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W projekcie planu miejscowego przewidziano rozwiązania mające na celu minimalizację ewentualnego negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze:

- zakazanie lokalizowania większości przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego,
- zakazanie działalności powodującej uciążliwość dla środowiska, polegających na przekraczaniu standardów jakości środowiska, określonych w przepisach odrębnych oraz na wykraczaniu poza granice nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny,
- ochrona akustyczna terenów podlegających ochronie;
- wprowadzenie zapisów dotyczącej obsługi infrastrukturalnej obszaru, w tym zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków, zagospodarowania odpadów i wód opadowych i roztopowych;
- w zakresie wykorzystywania energii cieplnej do celów technologicznych nakaz stosowania niskoemisyjnych źródeł energii (np. gaz, olej opałowy); dopuszcza się wykorzystanie niekonwencjonalnych i odnawialnych źródeł energii, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zasady kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu poprzez określenie:
 - maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy,
 - minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej,
 - maksymalnego udziału powierzchni zabudowy,
 - maksymalnej wysokości zabudowy,
 - zasady realizacji dachów i elewacji.

5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Realizacja postanowień dokumentu nastąpi na skutek przyjęcia przez Radę Miejską w Trzciance miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Skutki realizacji projektowanych inwestycji na środowisko są monitorowane i określane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego na terenie województwa przez GIOŚ. Badania monitoringowe przeprowadza się w sposób cykliczny, stosując ujednolicone metody zbierania, gromadzenia i przetwarzania danych. GIOŚ prowadzi monitoring jakości powietrza, wód powierzchniowych, wód podziemnych, hałasu, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami, gleb.

Niektóre działania kontrolne będą prowadzone przez gminę w ramach kompetencji, jakie posiadają władze gminy. Takie działania będą dotyczyć sposobu zagospodarowywania odpadów, lokalizowania nielegalnych składowisk śmieci, sposobu odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych, wycinki drzew i krzewów. Są to działania prowadzone na bieżąco w ramach zadań powierzonych samorządom gminnym, a sposób ich realizacji określony jest w przepisach prawa oraz w dokumentach strategicznych gminy.

Zgodnie z art 55. ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko. Monitoring ten zaleca się wykonywać raz na 4 lata w oparciu o dostępne dane o środowisku. W ramach monitoringu należy uwzględnić:

- stopień zrealizowania nowej zabudowy,
- stopień zrealizowania nowych sieci infrastruktury technicznej, jeśli ich budowa była konieczna.

Jak wynika z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przynajmniej raz w ciągu kadencji Rada Miejska w Trzciance, na podstawie analiz przygotowanych przez Burmistrza winna dokonać oceny aktualności obowiązującego studium zarówno w aspekcie faktycznych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym w zakresie realizacji planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, ale także realizacji infrastruktury technicznej obsługującej wyznaczoną zabudowę oraz realizacji polityk, strategii, planów w zakresie ochrony środowiska, gospodarowania odpadami w kontekście wyznaczonych w studium terenów oraz funkcji i rozwiązań. Mimo, że przedmiotowa analiza nie może być zakwalifikowana jako monitoring środowiska, niemniej jednak pozwala dostrzec, a zatem zinventaryzować zmiany, jakie zachodzą w środowisku, w związku z jego przekształceniami wynikającymi z realizacji planów miejscowych oraz decyzji lokalizacyjnych.

6. Ocena rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego, podsumowanie i wnioski

Projekt planu miejscowego wprowadza rozwiązania, które uwzględniają zarówno rozwój urbanistyczny, jak i ochronę istniejących funkcji terenów. Przyjęte założenia pozwalają na harmonijne współistnienie zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz działalności rolniczej, co sprzyja zrównoważonemu rozwojowi przestrzennemu. Zachowane zostaną również tereny leśne, które są obszarami cennymi przyrodniczo.

Jednym z kluczowych aspektów projektu jest kontynuacja istniejącego układu urbanistycznego, co zapewnia spójność przestrzenną i funkcjonalną miejscowości na terenie gminy. Nowe tereny przeznaczone pod zabudowę są lokalizowane w sąsiedztwie już zagospodarowanych obszarów, co ogranicza negatywny wpływ na środowisko i krajobraz.

Plan uwzględnia także istniejące tereny rolne oraz możliwość lokalizacji na ich części elektrowni słonecznej, co stanowi krok w kierunku promowania odnawialnych źródeł energii. Taka polityka może przyczynić się do rozwoju energetyki odnawialnej i poprawy efektywności wykorzystania zasobów naturalnych.

Warto również podkreślić, że projekt przewiduje rozwój infrastruktury technicznej i drogowej, co zwiększy dostępność komunikacyjną i poprawi warunki życia mieszkańców.

Podsumowując, rozwiązania przyjęte w projekcie planu miejscowego są przemyślane i sprzyjają zrównoważonemu rozwojowi. Uwzględniają potrzeby mieszkańców, aspekty środowiskowe oraz potencjał gospodarczy, zapewniając harmonijną i funkcjonalną przestrzeń dla przyszłych inwestycji.

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest podstawowym dokumentem do przeprowadzania postępowań w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu, programu. Obowiązek jej sporządzania został określony w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, a także w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Niniejsza prognoza dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar o powierzchni około 1215,73 ha, zlokalizowany w województwie wielkopolskim, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim, w gminie Trzcianka, w obrębach geodezyjnych Siedlisko, Górnica, Rychlik i Przytęki.

Przy sporządzaniu niniejszego opracowania oparto się na szeregu dokumentów wykonanych na potrzeby gminy oraz na podstawie przepisów prawa.

We wstępie omówiono przedmiot opracowania wraz z jego podstawami formalno-prawnymi, określono cel i zakres merytoryczny, omówiono również metody pracy i materiały źródłowe.

W rozdziale I opisano cel i zakres projektu planu miejscowego oraz metody sporządzania prognozy. Dla rozpoznania stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego w rozdziale II przeanalizowane zostały kolejno jego składniki: położenie geograficzne, ukształtowanie powierzchni ziemi, rzeźba terenu, geologia, surowce mineralne, warunki glebowe, stosunki wodne, gospodarka wodno-ściekowa oraz gospodarka odpadami, warunki akustyczne, klimat, szata roślinna i zwierzęca, w tym wpływ na obszary chronione oraz zabytki i kulturowe obszary chronione.

W rozdziale III zawarto charakterystykę ustaleń projektu planu miejscowego, w tym cele ochrony środowiska oraz potencjalne zagrożenia na etapie funkcjonowania ustaleń planu.

W rozdziale IV opisano potencjalne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, w tym obszary chronione. W rozdziale V przeanalizowano metody analizy skutków planu miejscowego, a w rozdziale VI ocenę rozwiązań przyjętych w projekcie planu.

Analiza wykazała, że opracowanie planu miejscowego jako aktu prawa miejscowego służy realizacji polityki przestrzennej zawartej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka. Tym samym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ogół komponentów środowiska przyrodniczego.

8. Oświadczenie autora prognozy

Niniejszym oświadczam, że jestem autorem Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianka dla części terenów obrębów ewidencyjnych: Siedlisko, Górnica, Rychlik, Przyłęki oraz spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Autor prognozy:	
mgr Tomasz Wojciechowski	 mgr Tomasz Wojciechowski urbanista kwalifikowany art. 5 pkt 3 i 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
mgr Anna Sumara	
mgr Marta Głosek	